ISSN 1330 - 5204

www.podravka.com

PODRAVKA

Godina XXXIX
Broj 1540 Petak 22. prosinca 2000.

List dioničkog društva "Podravka" Koprivnica

Sretan Božić i Nova 2001. godina

Uvodnik

Piše: **Jadranka Lakuš**

Još svega nekoliko dana dijeli nas od ulaska u treći milenij. Vjerojatno su mnogi već odlučili kako će ga dočekati, spremljene su toalete, utvrđeni jelovnici, pozvani gosti...U zraku lebdi topla blagdanska atmosfera koja potiskuje svakodnevne brige i probleme. Mi vas i ne pozivamo da sada puno o njima mislite stoga u novinama koje izlaze na dvostruko većem broju stranica nego je uobičajeno donosimo niz prigodnih priloga kao što su razgovori sa zanimljivim osobama - Šajeta, Haramija, (reportaže na osmoj, jedanaestoj i dvanaestoj stranici), prijedloge kulinarskih stručnjaka koji će vam pomoći u pripremanju blagdanskih jela (stranica 15), humoresku (dobri stari Čim gostuje na posljednjoj stranici), retrospektivu sportskih događanja u ovoj godini, nagradnu križaljku. Raspisali su se i naši literati koji uz pomoć ilustracija Zvonka Sigetića na 14. stranici dočaravaju blagdanski ugođaj. Zabilježili smo i niz događanja u kojima je Podravka sudjelovala u ovim predblagdanskim danima, a dio prostora rezervirali smo i za ugledne hrvatske novinare i njihova viđenja Podravke danas i sutra (stranica 4). A kad već spominjemo sutrašnjicu dobro je ipak i u ovom svečarskom rapoloženju promišljati i o njoj. Možda vam u tome pomognu i riječi predsjednika Uprave Darka Marinca koji u specijalnom novogodišnjem intervjuju kojeg objavljujemo na drugoj i trećoj stranici, iznosi optimističko gledanje na godine koje su pred nama. Uz više vjere u sebe i svoje sposobnosti, predanim radom, zajedništvom, kreativnošću i onom poznatom podravskom upornošću sigurno možemo postići visoke ciljeve i zauzeti pozicije koje nam pripadaju u evropskom poslovnom svijetu. I zbog sebe i zbog generacija koje su stvarale Podravku i zbog naše djece koja nam ne bi oprostila da ovaj cilj ne ostvarimo. Jer on nije samo blagdanska želja.

Intervju: Darko Marinac, predsjednik Uprave Podravke

Iskoristimo Podravkine potencijale

Razgovarala: **Jadranka Lakuš**
Snimio: **Nikola Wolf**

Godina kojoj brojimo posljednje dane za Podravku je svakako godina velikih promjena i godina povijesnih iskoraka. Otvorene su dvije nove tvornice Vegete - jedna u Koprivnici, a druga u Poljskoj, krenulo se u osvajanje novih tržišta.

Na čelo tvrtke došla je nova Uprava koja je pred sebe postavila visoki cilj - biti najbolji u srednjoj i istočnoj Europi. Da li se takva vizija počela ostvarivati i što još treba učiniti da Podravka uspješno odgovori svim izazovima svjetske globalizacije, zapitali smo predsjednika Uprave **Darka Marinca**. Uvijek raspoložen za novinare, vrlo otvoreno progovorio je o dosadašnjim rezultatima, problemima, očekivanjima, o odgovornom poslu kojeg se prihvatio u Podravki, a koji mu ostavlja premalo vremena za obitelj, posebice unuke čije slike su gotovo jedini ukras njegovog ureda na sedmom katu. No Darko Marinac se ne žali, svjestan je da je funkcija predsjednika Uprave Podravke isuviše zahtjevna da bi ostavljala puno vremena za odmor. Jedini žal kojeg osjeća vezan je uz uspavane godine Podravke koja začudo nije uvijek slijedila svoju tradiciju da bude prva, najbolja, da kreira promjene...

- Kakvo ste stanje zatekli u Podravki po svom dolasku, a kakvo je ono danas?

- Kad sam došao zatekao sam ono što sam i inače kao građanin Hrvatske izvana gledao cijeli svoj život - jednu lijepu prehrambenu tvrtku s velikim imidžem, s proizvodima koje mnogi vole jesti, pa tako i ja i moja djeca. Bio sam pozitivno iznenađen stanjem u Podravki, pogotovo na području ljudskih potencijala, gdje sam uspio pronaći jedan veći broj mladih i menadžera srednje generacije za koje mislim da će u budućnosti jako dobro voditi Podravku. S druge strane svaka tvrtka gledana izvana izgleda ljepše nego iznutra. Tako smo u knjigama pronašli neka iznenađenja u smislu nedovoljno dobro riješenih međuodnosa u tvrtki, nedovoljno jasne raspodjele troškova prema proizvodnim i prodajnim jedinicama tako da iskazivanje naše uspješnosti nije bilo potpuno adekvatno i bilo je teško upravljati ako se točno ne zna na kojem se proizvodu i koliko zarađuje a na kojem to tako nije. Dakle, u početku najviše su me oduševili ljudi, a najmanje knjige. Upravo zbog toga smo napravili niz kadrovskih promjena i pomjeranja u kojima smo pokušavali ljude drugačije organizacijski rasporediti i naći bolja rješenja za kvalitetu koju imaju. Pogotovo u međunarodnoj mreži i na mjestima gdje smo vidjeli pad na tržištu ili u aktivnostima. Promjene smo izvršili koristeći postojeće ljudske potencijale uvidjevši da u tvrtki ima ljudi koji mogu i koji su spremni ponijeti odgovornost u današnjem modernom evropskim biznisu. Drugo područje na kojem smo radili naravno bilo je ono što

Najveća pobjeda u biznisu je preuzeti konkurenta. Ne mogu shvatiti zašto još uvijek neki u Podravki misle da je to poraz.

nam se najmanje svidjelo, a to je bila financijska situacija. Najviše smo radili na kratkoročnoj i dugoročnoj stabilizaciji tvrtke i stvaranju temelja za razvoj. Povećali smo financijsku disciplinu i to ponajviše pažljivim gospodarskim ponašanjem unutar tvrtke. Ipak ono još uvijek nije na nivou na kojem bi trebalo biti, još ćemo puno morati napraviti da financijska stabilnost bude veća. Nikad neće biti potpuna jer mi smo u biznisu u kojem je velika konkurencija i drugi žele svoje mjesto na tržištu i mi ih moramo pobijediti. Moramo biti svjesni da uspoređivanje rezultata između Kalnika i Umaga, Vegete s Belupom nema nikakvog smisla i nikom ništa ne donosi. Osim lažnih osjećaja vrijednosti. Jedina naša usporedba je kad usporedimo Vegetu i Čokolino s konkurentskim proizvodima na polici u Varšavi i Beču, ako tamo pobijedimo onda možemo dobiti plaće, možemo se razvijati i stvarati novu Podravku. Ako tamo izgubimo, onda je usporedba tko je od nas veći i ljepši samo zavaravanje i priča za malu djecu. Na žalost još uvijek se tako ponašamo i morat ćemo svi, od radnika na stroju do inženjera, a prvenstveno menadžment koji stvara, vodi i određuje strategiju razvoja, okrenuti se prema kupcu. Svoju vrijednost dokazujemo jedino kad kupac odnese našu Vegetu ili juhu s police, kad je ta juha po kvaliteti u vrećici, po izgledu na vrećici i po cijeni ispod vrećice konkurentna onoj drugog proizvođača. I danas moramo priznati da imamo puno mjesta gdje to tako nije, pogotovo nije na našim najvažnijim tržištima u srednjoj i istočnoj Europi na kojima imamo znatno manje plasiranih proizvoda nego je to u zemljama jugoistične Europe. Moramo shvatiti zašto je to tako, moramo sebe promijeniti da bi bili konkurentniji i da bi osiguravali budućnosti sebi i svojoj djeci. Mogu reći da to za sada ide u pozitivnom smjeru i da situacija, gledajući financijsko stanje i strukturu zaduženosti, govori da nešto mirnije ulazimo u slijedeću godinu nego što smo ušli u ovu, s tim da i nadalje postoji niz stavki koje ne stvaraju nove vrijednosti, što gledano u rječniku biznisa znači da nam ne trebaju, ili da ih treba bolje koristiti, ili ih prodati nekome da bi ih koristio. U to ulazi i niz nekretnina kojima raspolažemo, jer nismo tvrtka za trgovanje nekretninama ili njihovo iznamljivanje niti nam to treba, mi smo za proizvodnju hrane sa znakom i to ćemo ubuduće činiti. Dakle, još uvijek ima puno toga što se mora mijenjati.

- Kako ste zadovoljni brzinom restrukturiranja - procesa za kojeg ističete da nikad neće biti dovršen?

- Restrukturiranje našeg vlasništva je dovođenje u funkciju svakog dijela Podravke, da svaki dio zna za što postoji i što radi. Svaki dio Podravke mora stvarati novu vrijednost, inače to nema nikakvog smisla. U prošlim vremenima određeni su neki dijelovi tvrtke za koje se misli da ne trebaju biti u sastavu Podravke i da ne spadaju u našu osnovnu djelatnost. Rekli smo da ćemo to restrukturirati, ali ćemo zapravo te dijelove dezinvestirati. Pokušat ćemo naći rješenje prema kojem bi ti dijelovi u vlastitom okruženju s vlastitim potrošačima živjeli bolje nego što žive u jednom velikom konglomeratu različitih nespojivih aktivnosti. Na tome radimo i rješenja su vrlo blizu za sve tvrtke koje su u programu restrukturiranja. Vjerujemo da smo s Kvascem postigli očekivani rezultat, a sa svima ostalima to će biti ubrzo, pa tako taj dio neće kočiti Podravku. Problem s restrukturiranjem na način kako to radi Podravka i zašto to izgleda sporo je zbog toga što smo kasno počeli, puno se pričalo, a malo napravilo.

- Mislite li pri tome na poteze stare ili nove uprave?

- Ja radije govorim o Podravki, uprava je danas jedna, jučer je bila druga, sutra će biti treća, a Podravka će uvijek biti Podravka. Prema tome, sasvim je svejedno da li je nešto počelo 1. 3. ili 1. 7. - to je bilo prekasno. Trebalo je to raditi znatno ranije, ali prošlost ne možemo mijenjati. Trenutno se sve aktivnosti, po mojoj procjeni, odvijaju u pristojnom poslovnom ritmu. Za sve tvrtke se traže originalni modeli jer u Hrvatskoj ništa ne možemo iskopirati, jer nema ni jednog pozitivnog rješenja.

- Kakva je razvojna strategija?

- Mi se stalno moramo restrukturirati, prilagođavati tržištu da bi bili bolji od konkurencije. Onog dana kad pomislimo da smo dobri,moguće je da smo propali. Nadam se da je slijedeća godina prva razvojna godina, u kojoj ćemo manje pričati o prošlosti, a više o budućnosti. Održali smo niz sastanaka i aktivnosti na kojima je razgovarano o strategiji. Naša nova služba za razvoj poslovanja je pripremila preglede na bazi kojih se na jedan stručan i ozbiljan način može razgovarati o razvoju Podravke. Učinjeno je to na jedan visoko profesinalan način na kakav se prije u Podravki nije radilo. Odlučili smo se za osnovne vrijednosti i osnovne puteve razvoja, ali nismo još sasvim gotovi da bismo to izrazili u potpunosti i javno. Želimo promijeniti naš način razmišljanja, moramo predviđati promjene jer kad ih uočimo onda je to prekasno. Znači da ih je netko već izazvao i da mu to donosi prednost i da smo mi pratnja koja kasni i koja je u tom svom kašnjenju manje efikasna i manje uspješna i ima manji postotak tržišta. Mi sada to nastojimo mijenjati i predviđati promjene. Radimo test analize političkih, ekonomskih, sociooloških, tehničko - tehnoloških faktora razvoja na našim tržištima u slijedećih pet do sedam godina. Pokušavamo predviđati trendove na najbolji mogući način.Osnovali smo službu za poslovno informiranje i raspolažemo s nizom podataka, od onih najtajnijih o Europskoj uniji do onih s pojedinih tržišta da bismo mogli podestiti sebe prema budućim promjenama - geopolitičkim, ekonomskim i u kulturološkim navikama naših kupaca.

Gdje ćemo zapošljavati? U sedmerokatnici sigurno više ne. Radna mjesta se otvaraju u Ukrajini, Njemačkoj, Rumunjskoj, to je prava prilika za mlade ljude.

- Može li u sadašnjim uvjetima, posebice u uvjetima globalizacije, Podravka opstati sama na tržištu?

- Nemoguće je da opstane samostalna. Pogledajte Daimler i Chrysler - najveće tvrtke na svijetu se spajaju, jer su procijenile da jedino zajedno postižu na tržištu poziciju koja im omogućava dugoročnu stabilnost. Imate niz primjera i u drugim industrijama, u prehrani dva izrazito velika - Nestle i Unilever kupuju trećeg velikog - Best foodsa. Očito okrupnjavanje je svjetski trend. Zapravo spajanje je odgovor na globalizaciju tržišta i Podravka od toga ne može pobjeći. Mi smo se sada organizirali tako da možemo stvarati svoj odnos prema okolini, ne samo da pratimo promjene nego da budemo aktivni, da držimo volan svoje budućnosti, da se razvijamo, da nismo slijepi. U maloj zatvorenoj Hrvatskoj na jugoistoku Europe mi smo najveća prehrambena tvrtka, ali kad Hrvatska postane dijelom Europske unije - mi ćemo biti samo malo poduzeće. Tu promjenu moramo sami sebi ugraditi u glave. Podravka je to jednom već uradila. Već odavno je shvatila da ne može opstati kao sve i sva za Hrvatsku pa je zato najveća hrvatska tvrtka u Poljskoj, Mađarskoj, Češkoj , Slovačkoj, Sloveniji. I na tim temeljima moramo graditi svoju budućnost. Moramo još shvatiti da ono iz čega mi proizlazimo i ono što su naše mogućnosti nije dovoljno .

- Tko to još u Podravki i izvan nje ne shvaća nužnost promjena i Vas kao promotora tih promjena, a za što je Nadzorni odbor dao potpunu podršku Upravi?

- Točno, politika, koju to nismo tražili, ali joj ipak hvala i naš Nadzorni odbor koji određuje i usvaja strategije podržava promjene. Ja ovo ne govorim zbog nekoliko ljudi u Nadzornom odboru i Upravi nego zbog svih zaposlenih, od čistačice do direktora tvornica. Svi moramo shvatiti da nismo najbolji i najveći i da se moramo jako boriti i jako truditi da budemo bolji da bi opstali i bili onakvi kakvi želimo - bogati, veliki, dobro plaćeni, uspješni, sigurni. To se može boljim, znatno boljim angažmanom i znanjem nego što to radimo danas. Sve osim spoznaje i motiva da to radimo imamo. Mi imamo ljude, imamo dobre obrazovane stručnjake, vrijedne radnike, bogati smo ljudima i brendovima kao malo tko, tvrtka smo koja je znatno vrednija od onoga što piše na burzi, naši su potencijali veliki. Želim da ih iskoristimo sa 100 posto, a ne s 20 posto. Mi to možemo. Svi od radnika do menadžmenta, ne 15 ili 20 posto nego svi 100 posto. Ne svi isto misliti, isto raditi, ali svi ići istim smjerom.

Nastavak na 3. stranici

Intervju: Darko Marinac, predsjednik Uprave Podravke

Treba nam više hrabrosti i prave vizije

Nastavak s 2. stranice

- Uz pravo na grešku ?

- To ponavljam stalno - uz pravo na grešku. Donijeti 10 odluka dnevno za svakog našeg menadžera, naročito za naše mlade, nove menadžere je obaveza. Ako ih je sedam krivih - mi još uvijek idemo naprijed.

- Zašto se orijentiramo na srednjeeuropska i istočna tržišta ?

- Na tržištima jugostočne Europe tradicionalno smo jaki, dobro je da imamo tu poziciju i nadalje ćemo je koristiti najbolje što znamo. Sada nam je cilj razviti se jače na tržištima srednje Europe. Javno proklamiramo da su to naša ciljna tržišta i s njih želimo krenuti dalje. Vjerujemo da će prvi val zemalja koje ulaze u EU ubuhvatiti Poljsku, Mađarsku i Sloveniju, a mi imamo sve što nam treba za poslovanje u Europskoj uniji: i trgovačku mrežu i proizvodne pogone i svu infrastrukturu pravog poduzeća. Dakle, ulaz u ove zemlje nije samo zbog želje da osvojimo njihova tržišta nego da i kroz to uđemo u EU, na žalost prije naše zemlje. Istovremeno prisutni smo i u Austriji i u Njemačkoj, još nismo spremni za ozbiljnu ekspanziju ali vršimo sve pripreme i neće nam dugo trebati da se odlučimo da i tamo budemo jači. Međutim tu moram reći da nismo dovoljno veliki da bi se širili tako jako i tako brzo kako bismo htjeli. Jer, među prvih 500 tvrtki u Europi tek na 499 mjestu je tvrka iz proiozvodnje hrane. Njen ukupni prihod je otprilike 3 mrlrd dolara, a ona je gotovo šest puta veća od Podravke, tako da je to objektivna slika. Mi dolazimo na tržište na kojem su i male tvrtke za nas jako velike. Borba Davida protiv Golijata je jako teška i možda je dobro poslužiti se kineskom poslovicom: *Ako ne možeš pobijediti neprijatelja, ti mu se pridruži.* Podravka je dovoljno jaka da ne može izgubiti, ima dobre proizvode s markom, svoju silu da se može u partnerstvu sa sličnim tvrtkama razvijati. Oblici partnerstva koje tvrtka može koristiti nisu tako jednostavni i tako jednoznačni kao što se često u našoj javnosti vidi. Nije sve u tome da se nešto proda i kupi, preuzme i uništi. Kapitalistički svijet je puno sofisticiraniji, puno se više brine za zaposlenike, za kapital, za okolinu nego što mi mislimo i nego što smo mi navikli tako da su moguće asocijacije na pojedinim tržištima, od suradnje u marketingu do vlasničke suradnje. Postoji cijeli niz mogućih odnosa u kojima Podravka ima dovoljno prednosti da bude ravnopravni partner.

- A kakve su mogućnosti gospodarske suradnje s tvrtkama u Koprivnici i okolici, odnosno kako gledate na suradnju grada i Podravke ?

- Ne znam za prošlost, uostalom tada su vladali neki posve drugi uvjeti, ali znam da se danas može puno bolje surađivati nego se to čini. Podravka je veliko tržište, jedno od najvećih u Hrvatskoj za rezervne dijelove, sirovine, ambalažni materijal, radnu odjeću itd. Mi smo veliki kupac, tipična tvrtka njemačkog tipa, mi smo u jednom gradiću velika tvrtka koja može vući cijeli kraj za sobom. Međutim, za to trebaju dvojica partnera. Podravka otvara svoja vrata i pruža ruku. Mi nudimo dugoročne stabilne ugovore o snabdijevanju Podravke, a s druge strane tražimo evropsku kvalitetu i evropsku cijenu. Prema tome, sva naša okolica ima iznimno veliku šansu da uđe u Podravku, ali se za to moraju organizirati pravni i gospodarski subjekti. Sasvim sigurno mi ne-ćemo otkupljivati mrkvu od 1200 kooperanata, ali ćemo otkupljivati mrkvu od onih koji se za to organiziraju. Sasvim sam siguran da su Koprivnica i okolica visoko razvijeni kraj u kojem se može organizirati proizvodnja onog što Podravki treba i u kvaliteti i u cijeni. Ne možemo to postići ekstenzivno, raštrkani, nesložni, nejedinstveni. Ako naši privatnici mogu prodavati dijelove Mercedesu, mogu i Podravki. Samo što će se vjerojatno desiti da oni koji prodaju Mercedesu da će prodati i Podravki, a oni drugi neće nikome. Tu može pomoći utjecaj Gospodarske komore, grada i političkih struktura da omoguće razvoj manjih privatnih biznisa koji bi pratili veliku tvrtku. Mi imamo niz servisa u tvrtki od kojih ćemo neke dezinvestirati, jer nije prirodno da sve bude u tvrtki. Prirodno je da sve bude oko tvrtke, da ima sigurnost, ali i da ima tržišni odnos. Zatvorenost u tvrtku, u regiju ili državu je prošlo svršeno vrijeme, to više ne prolazi.

- U tome bi šansu našli i radnici koji iz Podravke odlaze s otpremninama, ovako su oni zapravo prepušteni sami sebi bez sustavne podrške da krenu u neko poduzetništvo, zar ne?

- Mislim da to nije karakteristika samo Koprivnice i samo naših radnika. To je nažalost još uvijek tako u cijeloj Hrvatskoj. Ali moramo biti iskreni, mi smo zemlja u kapitalističkim počecima, tek krećemo, učimo sa svim svojim dilemama, strahovima, neznanjima. Mislim da je to prirodno u ovom trenutku, ali vjerujem da bi u tom pogledu Koprivnica mogla voditi u Hrvatskoj, a ne ju slijediti.

- Slično zasigurno vrijedi i za suradnju na drugim područjima?

- Koprivnica se vrlo jasno izrazila da želi da sjedište Podravke bude u ovom gradu, da Podravka bude tvrtka koja će se razvijati u Koprivnici, stvarati uvjete za zapošljavanje, za razvoj grada i okoline. Od toga ne možemo pobjeći i tako će i biti. S druge strane, moramo biti u jačim partnerskim odnosima. Naime, mi jesmo u Koprivnici, ali nismo koprivnička tvrka. Mi smo srednjeeuropska tvrka sa sjedištem u Koprivnici. Mi smo preveliki i preozbiljni i za Hrvatsku, a kamoli za Koprivnicu.Vrlo ozbiljno i profesionalno planiramo svoj razvoj i puno ulažemo u to i ne može nam se desiti da nam netko u gradu mijenja uvjete kada se promijeni vlast ili osoba. Primjerice, ne može doći do promjene cijene vode samo zato što netko tako misli. Nama to mijenja dugoročne planove. Naravno, mi ne želimo krojiti gradsku politiku, grad zna svoje, ali mi bismo kroz partnerstvo trebali zajednički kreirati budućnost, naročito u području komunalne infrastrukture i obrazovanja. Zainteresirani smo da u Koprivnici djeluje najbolja gimnazija u Hrvatskoj, da iz nje izlaze najbolji mladi ljudi i da dugoročno sebi osiguravamo priljev kadrova. Koprivnica je lijepa, ali ono što čini Koprivnicu i Podravku su ljudi, a ne zgrade. Prema tome, ako želimo razvijati Podravku trebamo imati najbolju gimnaziju, a ne ju izgubiti. Podravka želi sudjelovati i s programima i s prijedlozima i s budućim zapošljavanjem. Već smo se izjasnili da nam trebaju pravnici, financijaši, stručnjaci za marketing, ljudi koji govore dva jezika, ljudi koji su orijentirani prema tržištu, koji znaju kako udovoljiti zahtjevima kupaca, a sve to želimo dobiti u Koprivnici. Spremni smo i participirati da se to tako i dogodi.

- Vaš cilj je očito razviti što bolje partnerske odnose na tržištu i u okruženju, a kako ocjenjujete razinu socijalnog dijaloga i partnerstva sa sindikatima u Podravki?

- Uprava i sindikat pokušavaju stvoriti odnos bez sukoba, nastojeći pronaći svoje mjesto u razvoju tvrtke. Naravno da je interes sindikata i zaposlenih što bolja socijalna pozicija i sigurnost, a interes menadžmenta je puno više od toga, jer mi osim o interesima zaposlenih moramo voditi računa o vlasnicima, kupcima, dobavljačima, gradu. Za sada smo zadovoljni međusobnim odnosom, iako postoje neke iskrice, uvijek se nešto pojavi. Iako smo na različitim stranama, zapravo cilj nam je isti - što bolja i što uspješnija Podravka. Samo je pitanje na koji način to postići, Ponekad ljudi u sindikatu misle da ćemo to tako postići da prvo budu zadovoljni radnici pa tek onda možemo imati dobar proizvod i profit, a mi mislimo obrnuto. Prvo se mora napraviti dobar proizvod pa iz toga profit iz kojeg se može dijeliti i vlasnicima i zaposlenima. U principu mislim da su i nivo sindikalnog organiziranja i spoznaje o poslovanju Podravke u sindikalnim redovima na visokoj razini i da sindikalne organizacije rade dobar posao za svoje članove. Zbog toga malo menadžmentu otežavaju poteze, ali to je normalno i tako mora biti. Mi imamo jedan problem koji nam je zajednički - a to je veći broj zaposlenih nego što dozvoljava efikasnost koju postižemo. Po svakom pokazatelju kojeg iskazujemo po zaposlenom morali bismo biti znatno efikasniji. Za sada rješavanje ovog problema funkcionira zbog međusobnog razumijevanja i nadam se da će i u buduće biti tako. Nadamo se da ćemo poboljšanjem prodaje i razvojem tvrtke povećati efikasnost i da ćemo uspjeti dobiti podršku sindikata za promjene koje su nam neophodne.

- Nitko ne negira višak zaposlenika, čak i zaposlenici sami na skupovima progovaraju o njemu.

- Koprivnica se vrlo jasno izrazila da želi da sjedište Podravke bude u ovom gradu, da Podravka bude tvrtka koja će se razvijati u Koprivnici, stvarati uvjete za zapošljavanje, za razvoj grada i okoline. Od toga ne možemo pobjeći i tako će i biti.

Ipak, do sada nije bilo mjera klasičnog otpuštanja viškova. Hoće li se to promijeniti u 2001. godini?

- U Podravkinom menadžmentu i u Upravi ima dovoljno znanja i sposobnosti da se ne trebaju vući nikakvi grubi potezi. Mi znamo kako razviti Podravku i kako po zaposlenom postići efekte konkurentne na srednjeeuropskom i nakon toga na europskom tržištu. Šteta da to nismo počeli raditi prije, ali kako sam već rekao - ne treba plakati nad prošlošću. Prema tome, mi ne namjeravamo raditi takve poteze, dovoljno smo dobra firma da viškove možemo rješavati na drugi način. Međutim, ne mislimo da se zbog toga mora zaustaviti razvoj Podravke ne smatramo da svi dijelovi moraju biti pod imenom Podravke. Dakle, metode restrukturiranja i dezinvestiranja će se nastaviti, a otpuštati se neće. Neće otpuštati ni naše kćeri, niti mi, niti kćeri koje će prijeći u drugo vlasništvo. Zato procesi malo dulje traju, ali odlučujemo se za modele koji osiguravaju razvoj, a ne zastoj.

- Više puta ste već naglasili da u svim razgovorima s potencijalnim partnerima jedan od ključ-nih momenata je upravo položaj zaposlenika...

- Istina je da mi našim zaposlenicima kroz kolektivni ugovor i pravilnike koje imamo garantiramo određeni status i da mi to tražimo i za naše radnike koji će eventualno mijenjati vlasnički status. Oni to ne mogu izgubiti, jer smo ipak dosegli tu razinu etike i morala da se i dalje tako moramo ponašati. Ja takvo ponašanje očekujem prema sebi, pa ću se tako ponašati i prema drugima.

- Kad ste već spomenuli sebe, recite kako se osjećate nakon nekoliko mjeseci provedenih u Podravki, a u kojoj Vas nisu svi dočekali s oduševljenjem. Imam dojam da se dosta toga promijenilo i da su vas ljudi dobro prihvatili?

- Doista?! Ja sam jednostavno profesionalni menadžer s veoma dobrim iskustvom. Imao sam u životu sreće da sam prije od većine drugih u našoj zemlji mogao sudjelovati u procesima koji danas idu u Hrvatskoj. Bio sam u prilici raditi na poslovima akvizicija, spajanja dezinvestiranja, prošao sam listanje na stranim burzama, nisam učio samo iz knjiga, nego to radio i nosim određeno iskustvo i nadam se da će zajedno s Podravkinim znanjem i ambicioznošću mladog menadžmenta moje iskustvo malo pomoći da Podravka sutra bude bolja. Što se tiče odnosa u tvrtki, meni je puno draže da imamo normalne optimistične, vedre odnose, da si kažemo dobar dan, da se smješkamo nego da smo posvađani, utučeni, nezadovoljni. Trudim se usaditi optimizam u svaki dio Podravke, jer ona to zaslužuje, za to ima bazu, moramo samo više angažirati ljudske potencijale. Ja sâm ne značim ništa, jer nisam dovoljan da bih mogao stvarati velike promjene. Pokušavam ih inicirati i mislim da u Podravki ima dovoljno ljudi koji će to unaprijediti i vući Podravku naprijed. Jer, povrat-ka na staro nema, nemoguć je.

- Koja je Vaša poruka Podravkašima na kraju godine ?

- Ponajprije moram reći da je moje mišljenje da su najteža vremena za nama. Moja poruka nije samo za one koji trenutno rade u Podravki, jer pod Podravkašima mislim i na one koji su je stvarali, neki su stvarali Vegetu, neki veliku Podravku, ali i na one koji će sutra u njoj raditi - na koprivničku mladost. Najteža vremena su iza nas. Podravka je veći potencijal od onoga koliko to danas koristimo. Podravka je veća vrijednost od one koje iskazujemo na kraju godine kao naš poslovni rezultat i ukoliko se svi zajedno ne potrudimo da to iskoristimo - sutra ćemo svi morati pogledati u oči novoj generaciji, ali to nećemo moći učiniti onako kako mi gledamo u oči onima koji su stvorili Podravku i napravili je ovakvom kakva je. Prema tome, morat ćemo uložiti više znanja i više rada ne samo zato da bi naši vlasnici bili sretni nego da bi svi skupa bili sretni i ostvarivali ono što sigurno svi želimo, a to je da naša djeca žive bolje od nas.

Naravno, svima želim Sretan Božić i uspješnu Novu godinu!

Podravka u 2000. očima novinara

Veliki događaji

Piše: **Snježana Vujasinović,** Jutarnji list

Nakon burnih događaja u Belupu krajem prošle godine, kada je protiv šest odgovornih osoba podnesena kaznena prijava zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo zloporabe položaja i ovlaštenja, čime je Belupo oštećen za više od 56 milijuna kuna, spekulacija oko ostavke tadašnje Uprave na čelu s Antom Babićem u veljači 2000. te imenovanja nove Uprave u ožujku, Grupa Podravka je "preživjela" ostatak godine relativno mirno. Početno nepovjerenje u novog prvog čovjeka Podravke, bivšeg "Plivaša" Darka Marinca, koji je Plivu uspješno izveo na međunarodnu burzu i koji je prilikom imenovanja za predsjednika Uprave Podravke optimistično najavio opsežne pripreme za planirani izlazak Podravke na neku od inozemnih burzi do kraja ove godine (a što će se vjerojatno desiti u sljedećoj godini), brzo je splasnulo. Marinac se pokazao kao vrsni menadžer koji sigurno vodi Podravku.

Zatečeno stanje u Podravki Marinac nije mogao promijeniti preko noći, pa je i rezultate poslovanja Grupe u prvih šest mjeseci okarakterizirao kako su u skladu s očekivanjima, ali daleko ispod njegovih ambicija. Bitno je da su negativni trendovi iz prošle godine zaustavljeni, smatra Marinac, i da će 2001. godina, po svemu sudeći, biti puno bolja.

Neto dobit od 21,4 milijuna kuna u prih šest mjeseci, što je rast od 21 posto u odnosu na isto razdoblje lani, kao i porast prodaje od pet posto su ohrabrujući podaci za Podravku. Cilj koji Podravka pod Marinčevom palicom namjerava postići je, osim izlaska na burzu, ojačati infrastrukturu u Poljskoj i sjeveroistočnoj Europi, povećati prodaju te dovršiti program restrukturiranja započet 1996. godine. Nadalje, Podravka će se fokusirati na proizvodnju profitabilnih proizvoda s markom, odnosno, kako je rekao Marinac: "Želimo biti jači tamo gdje smo i sada jaki, a gdje smo slabi pustit ćemo one koji to rade bolje od nas".

To, među ostalim, znači da se za mesnu industriju Danicu traži rješenje, ili u strateškom partneru ili likvidaciji.

Godinu 2000. obilježilo je nekoliko bitnih poslovnih događaja, počevši od otvaranja nove tvornice Vegete u Koprivnici krajem svibnja, investicije "teške" 53 milijuna njemačkih maraka. Naravno, najveći uspjeh Podravke je zasigurno početak proizvodnje u tvornici Vegete, juha i praškastih proizvoda u slobodnoj carinskoj zoni na sjeveru Poljske, vrijedne 34 milijuna njemačkih maraka. Ova prva hrvatska *green field* investicija u Europi isplatit će se za manje od pet godina, a Podravki će omogućiti proboj na inozemna tržišta, veću konkurentnost, niže troškove poslovanja i, što je dugoročno najvažnije, daleko veću dobit.

Podravka je na pravom putu

Piše: **Sanja Bach,** Hrvatska televizija

Suglasna sam s onim analitičarima koji smatraju da je najteže vrijeme iza Podravke i da je čeka blistava budućnost. Restrukturiranje tvrtke i proces fokusiranja na njezine osnovne djelatnosti potrajat će još neko vrijeme. Unatoč tomu, očekujem da će idućih godina prihodi i dobit tvrtke rasti. Posebice zahvaljujući Upravi tvrtke koja, po svemu sudeći, poznaje i slijedi svjetske trendove i okreće kompaniju prema svijetu. Otvaranje tvornice Vegete u Poljskoj, najvećem tržištu u središnjoj Europi, odličan je potez. Ponajviše zbog blizine zapadnoeuropskog tržišta, te stoga što je Poljska u prvoj grupi zemalja koja će za tri do četiri godine pristupiti Europskoj uniji.

Vjerujem da će idućih godina znatno porasti dobit Podravke, ponajviše zbog povećane prodaje na međunarodnim tržištima, kao i zbog agresivne prodaje i marketinga svojih "core" proizvoda. Vjerujem također, da će demokratske promjene u SR Jugoslaviji pridonijeti povećanju prihoda Podravke. Vjerojatno ne toliko ovih godina, s obzirom na siromaštvo tamošnjeg pučanstva, no za tri do četiri godine prodaja bi na tom tržištu trebala osjetno porasti kako prodaja prehrambenih, tako i farmaceutskih proizvoda. Nakon ove godine, u kojoj je završen proces investiranja, vjerujem da su stvoreni dovoljni kapaciteti za povećanje prodaje. Uz to, vjerujem da će se dionice Podravke uskoro naći uvrštene na Londonsku ili neku drugu veliku europsku burzu, što će ojačati njezin pozitivan image kako kod ulagača, tako i potrošača.

Naša i njihova teta udavača

Piše: **Robert Mihaljević,** Večernji list

Nekoć je to bila *terra mistica* u kojoj su živjeli neki čudni i nedodirljivi stričeki koji su radili stvari toliko važne da ih se nitko nije usudio ništa pitati. Ove je godine dobra stara teta "Podravka", pod čije su se skute skrivali i moćni i slabašni, više nego ikad dosad otvorila svoju prašnjavu *škrinjicu* s obiteljskim blagom i tajnama.

Tvrtka je, gle čuda, odjednom postala pristupačnija i otkrivenija. Prestala je biti podravskim fetišem, svetinjom na čijem se oltaru hametice padalo u znak golemoga (strahopo)štovanja. Došlo je i to vrijeme (moralo je doći) kada je Koprivnica "Podravku" počela jače dijeliti s drugim gradovima, sredinama pa i državama. Pojavili su se vlasnički interesi, strateški partneri, inozemne burze, *core i non-core bussinesi, novi management...*

Podravska je teta nabacila *face lifting,* pristojno se zbigecala i kao poželjna udavača, doduše u poznijim godinama, čeka pravu prigodu. A prosaca nikad više...

"Podravka" će takva biti i u 2001. Nikad manje naša, a više *njihova,* ma što to značilo. U podravsko će sjedište hodočastiti sve više bjelosvjetskih tipova koji će se diviti tamošnjoj hrani, piću i gostoljubivosti, a londonski će brokeri konačno nešto ušićariti i na njezinim dionicama. Teta će svoju udaju dobro unovčiti, a maćeha država tu više neće imati svoje prste. Proces demitologizacije prehrambenog diva učit će u završnu fazu. Kao, uostalom, i naše kolektivno otrežnjenje. I spoznaja kako je kapitalizam ipak prilično bezosjećajan sustav.

Osvrt

Novi milenij

Piše: Zvonimir Mršić

Kraj godine vrijeme je kad se zbrajaju i analiziraju učinci godine na izmaku i rade planovi za nadolazeću.

Što smo radili u posljednjoj godini dvadesetog stoljeća svi se još jako dobro sjećamo. Kako smo to radili, odnosno kakvi su nam rezultati, znat ćemo tek za koji mjesec. Već sada je sigurno da će objava rezultata poslovanja izazvati veliku pozornost.

Prije negoli uperimo pogled u novi milenij, pokušajmo se u vrlo grubim crtama i datumima prisjetiti što se zbivalo s našim poduzećem u ovom milenijumu.

Tek letimičnim pogledom na pedestogodišnju povijest moglo bi se zaključiti da su sedme godine pojedine dekade bitno utjecale na budućnost Podravke. Tako je '47 Podravka podržavljena i dobila ime, '57 predstavljene su nove juhe, '67 zbile su se prva udruživanja ili kako bismo danas rekli "akvizicije", Kalnik i Sana... '97 započeo je procese reastrukturiranja.

I svaka dekada imala je svoje važno obilježje. Prva je označila borbu za opstanak, osmišljavanje i uvođenje potpuno novih proizvoda na tržište (juhe i "Vegeta"). Šezdesete su bile vrijeme velikog okrupnjivanja posjeda - udruživanje Kalnika, Sane, Umaga, Termi - Lipik... Sedamdesete su bile veliko gradilište u Koprivnici. Izgrađena je pivovara, klaonica i mesne konzerve, kokteli, kvasac, Belupo... Sve do početka osamdesetih i velike afere.

Početak devedesetih označit će pretvorba Podravke iz, mislili smo našeg, u vlasništvo dioničara. Borba za opstanak, osvajanje novih, srednjoevropskih tržišta, početak dezinvestiranja (Segestica, Podravsko gospodarstvo), prvo propadanje (Poljoservis)...

Kraj devedesetih označava kraj jednog velikog ciklusa. Gotovo simbolično - nakon pedeset godina postojanja - započinje proces restrukturiranja. Izdvajanja iz Podravke sve što se ne smatra "core businessom", investiranjem u proizvodnju u drugim državama i snažni prodor na nova tržišta. Možemo slobodno reći da je odlukama i kadrovskim promjenama '97 Podravka prestala postojati u stereotipu kakvom smo je većina nas zamišljali, a da je počela djelovati snažna multinacionalna kompanija koja će imati sjedište (pamet i kasu) u Koprivnici, tvornice u Koprivnici, ali i diljem svijeta i prodavati i zarađivati diljem svijeta.

Uostalom, nije li Podravka i u jednoj prošloj državi imala proizvodnju u sedam gradova i prodavala u sedam republika. Samo danas se ili bolje rečeno sutra će se "država" zvati ujedinjena Evropa, imati 400 milijuna potrošača i četrdesetak "saveznih država".

Što nas to očekuje u prvoj godini novog milenija? Prva, a možda i najteža! Moramo, moramo dovršiti proces restrukturiranja. Prije svega, to znači pronaći najbolje rješenje za Danicu.

Poželjno je da, dok s jedne strane dezinvestiramo, s druge strane okrupnjujemo posjed kupovanjem poduzeća u jugoistočnoj, a bilo bi dobro i srednjoj Evorpi.

Potom bi bilo jako dobro da se uvrstimo u kotaciju neke od stranih burzi.

Proizvodnih kapaciteta za glavne grupe proizvoda imamo dovoljno da možemo osvajati nova tržišta Pribaltika, Trske, Grčke...

Imamo li alternative? Neki će reći da uvijek ima alternative. Alternativa je ponovni, značajan pad cijena dionica, a onda će nas netko kupiti i od Podravke u Koprivnici neće ostati niti "P".

U nekim procesima, obećanjima i najavama otišli smo predaleko da bismo se mogli suprotstavljati ili bitno korigirati. Protiv "matice rijeke", ili bolje rečeno bujice, teško je plivati.

Stoga se od svakog očekuje da zasuče rukave i upre se kako bi obavljanje posla bilo što efikasnije, a rezultati bolji. Sve bi to moglo rezultirati značajnim porastom cijena dionica, a tada ćemo biti ili preskupi za "jeftini šoping" ili ćemo moći postavljati uvjete. Još uvijek sami možemo bitno utjecati na vlastitu budućnost. Za to imamo i dosta pameti i iskustva i volje i programa i...

Neka nam je sretna i uspješna prva godina novog milenija!

naša posla

Na raskrižju strepnje i nade

Piše: **Željko Krušelj,** gost - kolumnist "Večernjeg lista"

Gotovo da nema hrvatskog građanina kojemu godina na isteku nije donijela svakojakih iznenađenja. Počelo je sa sječanjskim izborima, koji su jednima, zagovornicima šestočlane koalicije, donijela pravu pobjedničku euforiju, dok su poraženi već onda postajali nervozni i apatični. Kako je godina tekla, tako je raspoloženje splašnjavalo, a socijalni problemi postajali sve izraženiji. Račanova Vlada to silno razočaranje brzinom i razinom promjena objašnjava potrebom "uklanjanja gospodarskih ruševina". No, danas bi mnogi najradije da se 2000. nije ni pojavila u kalendaru, jer se svaka promjena vlasti zasniva na tezi o daleko boljoj sutrašnjici.

"Podravkinim" zaposlenicima, a samim tim i nemalom dijelu Koprivničanaca, kao da ta politička uzbuđenja nisu bila dovoljna. Za razliku od većine hrvatskih tvrtki, "Podravka" je upravo 2000. ušla u jedno od najintenzivnijih i najburnijih razdoblja svoga postojanja, tražeći svoje mjesto u globaliziranom svjetskom gospodarstvu. Riječ je o velikoj prekretnici u načinu strateškog razmišljanja i poslovanja. Takva promjena nužno donosi stvaralački nemir i krupne kadrovske zaokrete. Jasno, neki ne mogu prihvatiti takve izazove, smatrajući da je sve ono što se događa unutar tvrtke oblik "zavjere" i "diverzije" protiv njih samih, ali i najširih podravskih interesa. Kolektivna je paranoja uvijek bila najbolje utočište svakojakih nezadovoljnika.

Tekuća je godina, prisjetimo se, započela ostavkom dotadašnjeg predsjednika Uprave Ante Babića, budući da se s Nadzornim odborom nije uspio usaglasiti oko popune poslovodstva. U pozadini su, dakako, bila i mnogo krupnija pitanja restrukturiranja tvrtke i njena prodora na inozemna tržišta. Nastala je svojevrsna patpozicija, jer je dio zaposlenika i lokalnih političara inzistirao da na čelu "Podravke" ostane netko "domaći". Sporost u usaglašavanju stavova u jednome je trenutku prijetila i javnim prosvjedima, koji bi izazvali nagli pad vrijednosti dionica i gubitak povjerenja stranih partnera.

To se, srećom, nije dogodilo, pa je Darko Marinac krajem proljeća preuzeo tvrtku i odmah krenuo u cijeli val promjena. Novi je predsjednik Uprave u tih pola godine morao dokazati da kao "menadžer iz kataloga" nije "trojanski konj" zagrebačke "Plive", kako su to zbog djelomičnog preplitanja interesa te dvije tvrtke govorili njegovi oponenti, niti da je došao u kratkome roku "rasprodati" koprivničke tvornice. Većinu je tih sumnji uspio raspršiti, a kraj poslovne godine dočekuje u nadi da će na svim razinama biti podržan i njegov plan pretvaranja "Podravke" u najsnažniju prehrambenu tvrtku u srednjoj i jugoistočnoj Europi.

Naime, temeljna su poslovna opredjeljenje usvojena još za Majdančićeva i Babićeva mandata, kada su i sagrađene tri nove tvornice, no od Marinca se očekuje da će povući još neke korake u osnaživanju tvrtke, bilo to osjetnim povećanjem izvoza, bilo kupnjom još nekih kompatibilnih tvrtki na prostoru bivše federacije, kako bi opet zagospodarili i tim tržištem. Proteklih je godina bilo i izvjesno da iz "Podravke" moraju izaći i djelatnosti koje se ne uklapaju u osnovni program, od mesne industrije do tiskarstva, ali to je toliko složen problem da ne dozvoljava ishitrena rješenja.

Novo je poslovodstvo dosad pokazalo najviše hrabrosti u kadrovskim pitanjima, gdje je u svega nekoliko mjeseci uspjelo bitno pomladiti menadžment tvrtke, istodobno se oslobađajući i do jučer "nezamjenjivih" autoriteta, kojima ni poslovno posrtanje ni razne financijske afere često nisu bile dovoljan argument za samovoljni odlazak. Na ključnim dužnostima više nisu oni koji se busaju u svoje lokalpatriotske osjećaje i snažna politička zaleđa, već oni koji završavaju prestižne poslovne škole i dokazuju se svojih rezultatima. U tom segmentu "Podravka" već dostiže kriterije uspješnih zapadnih tvrtki, s kojima i mora voditi neravnopravnu tržišnu bitku.

Suočeni s nizom (pre)naglih promjena, "Podravkaši" u ovim blagdanskim danima zacijelo nisu dovoljno svjesni da ipak ne spadaju u onaj oveći krug hrvatskih gubitnika. Zato bi Silvestrovo moglo biti i novo raskrižje strepnje i nade.

Sa sjednice Upravnog odbora Udruge dioničara Podravke

Poslovni plan u prvom planu

Piše: **H. Šlabek**

Prošlog petka Upravni odbor Udruge malih dioničara održao je svoju 7. sjednicu kako bi članovima Podravkinog Nadzornog odbora koji u tom tijelu zastupaju interese "malih" dioničara dao naputke za glasovanje na sjednici NO-a, što je u međuvremenu održana u ponedjeljak. Središnja tema tog sastanka bila je određena dnevnim redom sjednice Nadzornog odbora, na kojoj je najvažnija bila verifikacija Podravkinog poslovnog plana za iduću godinu.

Predstavnicima dioničara taj je plan oslikala članica Uprave za financije Nevenka Cerovsky, rekavši kako je njime predviđen rast prodaje i na domaćem i na stranim tržištima, što će utjecati i na ostale pokazatelje poslovanja, ukuljučujući i planiranu dobit za iduću godinu. Cerovsky je istaknula kako Podravka neće rasti samo putem povećanja prodaje, već i akviriranjem određenih kompanija, najprije u zemljama bivše Jugoslavije, a zatim i u srednjoj Europi, ali nije iznijela podatke o povećanju prometa koje će te akvizicije donijeti. Što se troškova tiče, rekla je dalje Cerovsky, njih Uprava želi zadržati na razini iz 1999. godine, tako da će iduće godine voditi restriktivnu troškovnu politiku.

Nakon toga izlaganja članovi Upavnog odbora Udruge dioničara Podravke donijeli su zaključak kojim su dali mandat članovima NO-a da glasaju za Podravkin poslovni plan za 2001. godinu, a nakon toga su raspravljali i o ostalim temama iz dnevnog reda sjednice NO-a. Među ostalim, izdvajamo najavu zajedničkog nastupa Podravke, Francka i Lura grupe na susjednom bosanskohercegovačkom tržištu, o čemu je članove Upravnog odbora izvijestio član Uprave Davor Cimaš, dodavši kako razgovori između te tri hrvatske kompanije traju već dulje vrijeme, ali kako je još rano govoriti o tome kakav će konačan dogovor biti postignut.

Sa sjednice Nadzornog odbora

Prihvaćen poslovni plan za 2001. godinu

Na svojoj sjednici održanoj u Zagrebu u ponedjeljak 18. prosinca Nadzorni odbor prihvatio je poslovni plan grupe Podravka za 2001. godinu.

Tim planom predviđen je rast prodaje i na domaćem i na stranim tržištima, daljnja restrikcija troškova, nastavak proseca restrukturiranja prema utvrđenom programu i implementacija nove poslovne organizacije tvrtke.

Razgovor s direktorom predstavništva "Podravke" u Rumunjskoj Marijanom Posavcem

"Podravka" ima velike šanse na rumunjskom tržištu

Piše: **Boris Fabijanec**

U siječnju 1990. godine **Marijan Posavec** počeo je raditi u "Podravki" i desetak godina radi na poslovima u "Podravkinom" izvozu. Nakon pomnog istraživanja potencijala tržišta u Rumunjskoj donesena je odluka da se tamo osnuje "Podravkino" predstavništvo. Što naša tvrtka očekuje od tog tržišta, pitali smo direktora predstavništva Marijana Posavca.

- "Podravka" ima saznanja o rumunjskom tržištu, na temelju kojih je izrađen projekt o osnivanju tvrtke u Rumunjskoj, unatoč tome što nikada nismo tamo bili prisutni u organizacijskom smislu. No, to je tržište veliki potencijal, tamo živi više od 22 milijuna stanovnika, velike su potrebe za prehrambenim proizvodima, a "Podravka" od 1992. godine svoje proizvode direktno plasira na to tržište. Uglavnom je to "Vegeta", i ona je dobro poznata na rumunjskom tržištu, ali još uvijek je nepoznanica ime "Podravka".

- Kolika je kupovna moć na rumunjskom tržištu?

- Nažalost, kupovna moć u Rumunjskoj je na niskoj razini, a prema statističkim pokazateljima, među zemljama CEFTA-e ta država ima najniži prosjek plaća. Međutim, mi smatramo da Rumunjska ima dobre preduvjete za razvoj, posebice je kod njih jaka poljoprivreda, a da to sigurno nije zanemarivo tržište dokazuje činjenica da su već gotovo svi svjetski prehrambeni koncerni ušli u Rumunjsku.

- Što je "Podravka" do sada učinila kako bi osnovala svoje predstavništvo u Rumunjskoj?

- U tijeku su završne radnje za osnivanje predstavništva i mi se nadamo da ćemo najkasnije do 20. prosinca ove godine imati dozvolu od Ministarstva gospodarstva Rumunjske za njegov rad. Za sada je planirano da tamo radi dvoje ljudi iz "Podravke", dakle osim mene i još netko iz Koprivnice, a zaposlili smo jednog Rumunja, kojemu je prioritetni posao organizacija prodaje na rumunjskom tržištu. To znači pregovaranje s rumunjskim distributerima i ponuda palete proizvoda "Podravke".

Marijan Posavec

- S obzirom da će to u početku biti predstavništvo, kada se očekuje osnivanje tvrtke?

- Naša je intencija da u tijeku iduće godine osnujemo tvrtku, ali to će ovisiti o brojnim faktorima, prije svega o potražnji naših proizvoda. No, iskustva ostalih svjetskih prehrambenih kompanija, koje su na rumunjskom tržištu prisutne već 5, 6 godina, pokazuju da su u početku bile organizirane u komercijalnom smislu, a većina ih danas u Rumunjskoj ima svoju proizvodnju. Naš osnovni zadatak iduće godine bit će povećanje indeksa distribucije, da naši proizvodi budu na policama trgovina, te usklađivanje politike cijena s konkurencijom imajući u vidu niži životni standard u Rumunjskoj u odnosu na srednju Europu.

- Sigurno će veliki značaj imati i promotivne akcije, budući da ste rekli kako je u Rumunjskoj poznata "Vegeta", ali ne i ime "Podravka". Upravo s takvim izazovom susreli su se Podravkaši u Mađarskoj 1992. godine...

- Naravno, veliki značaj imat će dobro osmišljene i kvalitetne promotivne akcije jer od sadašnjih izvoznih količina na rumunjskom tržištu oko 90 posto je "Vegeta", a ostalo je još nekoliko vrsta juha. Dakle, mi moramo proširiti asortiman, rumunjskom tržištu predstaviti "Podravku" kao jednu ozbiljnu i pouzdanu tvrtku, koja se može boriti svojim kvalitetnim proizvodima sa svim svjetskim prehrambenim kompanijama.

-Prema vašem mišljenju, koji "Podravkini" proizvodi osim "Vegete" imaju šansu na rumunjskom tržištu?

- Sigurno šansu imaju, osim dosadašnje, i šira paleta juha, "Fixevi", "Vegeta Twist", a nažalost prema istraživanjima na tom tržištu - mala je potrošnja dječje hrane. Bez obzira na to mislim da i u tom segmentu imamo šansu, posebice zbog toga jer je naša dječja hrana kvalitetna.

- U početku za "Podravku" će raditi rumunjski distributeri. Kada će se krenuti u razvoj vlastite distributivne mreže na tom tržištu?

- Naš je cilj pokriti kompletno tržište i u početku se moramo osloniti na domaće distributere. Naime, moramo se detaljno upoznati sa stanjem na tom tržištu. Kada ćemo imati bolji pregled s terena nego što ga sada imamo, kakvi su potencijali i, naravno, isplativost širenja vlasitite distribucije, te ako će svi ti parametri biti pozitivni - ništa nas neće priječiti da na rumunjskom tržištu širimo vlastitu distribuciju. Bez obzira što krećemo u novi i zahtjevan izazov, spremni smo na bespoštednu borbu za potrošače na rumunjskom tržištu i vjerujem da ćemo uskoro pokazati prve dobre rezultate poslovanja - optimistički nam je na kraju razgovora rekao direktor "Podravkinog" predstavništva u Rumunjskoj Marijan Posavec.

Kadrovske promjene

Od 1. prosinca 2000. godine imenovani su novi direktori pojedinih sektora. Dosadašnji stručni suradnik u Sektoru za planiranje i kontroling **Dragiša Popović** imenovan je direktorom Sektora za informatiku, dosadašnji direktor toga sektora **Neven Magdić** imenovan je direktorom Sektora za opće poslove, a **Zdravko Mikotić**, koji je bio direktor Općih poslova, imenovan je direktorom "Podravka-Inženjeringa" d.o.o. Također, **Ksenija Punčikar**, bivša voditeljica Službe za financijske operacije postala je direktoricom Sektora za financije, a **Mirjana Kadija**, prije voditeljica Službe za računovodstvo matičnog društva, sada je direktorica Sektora za računovodstvo.

Karikatura: Ivan Haramija - Hans

U lipičkoj tvornici "Studenac"

Nove boce "Studenca" od 0,75 i 0,25 litre

Tekst i snimke: **Boris Fabijanec**

U lipičkoj tvornici "Studenac" održana je 16. prosinca promocija nove boce "Studenca" od 0,75 l i 0,25 l premium kvalitete. Uz predstavnike prodaje, marketinga i tvornice "Studenac", na predstavljanju su bili gradonačelnik Lipika **Stjepan Horvat,** predstavnici tvornice "Straža" iz Huma na Sutli koji su proizveli novu bocu te predstavnici lokalnih medija.

- Nakon dugo vremena napokon jedna lijepa informacija iz Lipika - naglasila je direktorica tvornice "Studenac" **Vlasta Šepetavec,** pozdravljajući prisutne na promociji, te aludirajući na vrlo teško ekonomsko i socijalno stanje u lipičkom kraju.

Gradonačelnik Lipika Stjepan Horvat i direktor prodaje pića Valent Vrhovski s posebnim su zanimanjem razgledali nove boce "Studenca"

O brojnim novim zahvatima u paleti proizvoda "Studenac" vrlo opširno i konkretno govorio je direktor prodaje i marketinga "Studenca" **Valent Vrhovski.** Naime, osim što je promijenjena etiketa na mineralnoj vodi "Studenac" koja je sada svijetlija i izražajnija, nedavno je počela i proizvodnja mineralne vode od jedne litre s plastičnim navojnim čepom. Time "Studenac" ulazi u svjetski trend proizvodnje mineralne vode, a takvim se čepom i duže zadržava kvaliteta mineralne vode. No, sigurno najveći korak ka osvajanju tržišta su nove boce "Studenca" od 0,75 i 0,25 l, prije svega namijenjene ugostiteljstvu. Izuzetno atraktivnog izgleda, premium svjetske kvalitete, nove boce "Studenca" su zaista jedinstvene na hrvatskom tržištu i sigurno nikoga neće ostaviti ravnodušnim. Njima "Studenac" bitno popravlja imidž na tržištu i donosi nešto novo, daleko naprednije od ostale konkurencije.

- Kvaliteta nema kompromisa - to je naš glavni moto u budućnosti, a moram naglasiti kako je od osnovne ideje do proizvodnje nove boce prošlo tek dva mjeseca. Jučer smo imali prvu promociju nove boce u Poreču, a vjerujem da će se nova boca mineralne vode "Studenac" već naći na novogodišnjim stolovima u boljim botelima Istre, Dubrovnika, Rijeke i Zagreba - naglasio je Valent Vrhovski.

- Zaista je ugodno vidjeti tako lijepu bocu kraj kvalitetne butelje vina, a i prema istraživanjima tržišta, upravo je 0,75 litara adekvatna količina mineralne vode uz bocu vina. Osim toga, nova etiketa na boci "Studenca" vrlo je atraktivna i ima sva povijesna obilježja Lipika. Valent Vrhovski je također istaknuo da lipička tvornica "Studenac" ima veliku budućnost, da će "Podravka" investirati u program "Studenac", a to znači mogućnost novih zapošljavanja u Lipiku.

- Drago mi je što ste tradiciju i povijest Lipika iskoristili u tom vašem novom proizvodu i prema onome što sam vidio i čuo, vjerujem u vašu ekipu, vaš entuzijazam, jer Lipik treba kvalitetne razvojne programe - rekao je gradonačelnik Lipika Stjepan Horvat na promociji.

Nakon promocije i razgledavanja proizvodne linije "Studenca" na kojoj se punom parom radi na proizvodnji i punjenju nove boce mineralne vode od 0,75 l, za sve nazočne organiziran je prigodan domjenak na kojemu su djelatnici "Studenca" svima zaželjeli čestit Božić i sretnu Novu 2001. godinu.

Blagdanska ponuda u pivnici "Kraluš"

Besplatni pereci za goste

Gotovo tradicionalno svake godine u "Podravkinoj" pivnici "Kraluš" pripremi se neko iznenađenje za goste tog lokala. Tako i ove godine u blagdanske dane, točnije od Nikolinja, gostima pivnice nude se besplatno pereci iz "Podravkine" pekare. Četrnaestoro djelatnika pivnice, predvođeni poslovođom **Andrijom Krčakom** zadovoljni su ovim poslovnim potezom, a posebno ističu kako su besplatni pereci jedan mali znak pažnje prema dugogodišnjim gostima pivnice.

No, iznenađenjima u pivnici tu nije kraj. Naime, prema riječima zamjenice poslovođe **Marine Andrilović**, od Božića do Nove godine gosti pivnice moći će svakodnevno uživati u izvornoj podravskoj muzici. Tih dana poznati podravski cimbulaš **Andrija Maronić** s prijateljima zabavljat će goste pivnice "Kraluš".

Sve u svemu, nekoliko zanimljivih poslovnih poteza povučenih da gosti pivnice budu zadovoljni pokazali su se više nego dobri, a kao što ističu djelatnici pivnice, zadovoljna lica gostiju i svakodnevna gužva u pivnici - pokazatelji su da su na dobrom putu u ugostiteljskoj ponudi. | **B. F.**|

Foto-zapis

Svečanost na snimanju blagdanske emisije "Malih tajni"

"Blagdani su i vrijeme darivanja. Odmalena nas uče da nije važna materijalna vrijednost dara, nego pažnja, sama radost darivanja. Svoje drage, obitelj i prijatelje, susjede, a i poslovne suradnike razveselit ćemo jednostavnim stvarima ako ih lijepo ukrasimo..." bile su uvodne riječi voditeljice Sanje Marin u petak 8. prosinca 2000. na snimanju blagdanske emisije "Malih tajni", a koja je na temu - darivanja.

Gost emisije bio je Saša Šekoranja, akademski slikar i cvjećar koji je svojim unikatnim cvjetnim aranžmanima prisutan na mnogim značajnijim društvenim prigodama, pa tako i na prezentacijama Podravke. On je pokazao gledateljima kako se lijepo mogu upakirati i darivati jela (npr. francuska ili neka druga salata), posebice ako idete na kućni doček Nove godine. Jednako tako krasan dar bit će domaći kolači ili zimnica. U blagdanski dar nadahnuto i zaista svima pristupačno upakirao je i razne proizvode iz širokog Podravkinog asortimana.

Za Vegetine prijatelje Sanja je preporučila i napravila jednostavnu, internacionalnu i svečanu Waldorfsku salatu.

"Želeći, kao i svakoga dana, biti dio vaše obitelji, i za blagdanskim vam se stolom s najboljim željama pridružuje vaša Podravka..." riječi su blagdanske čestitke za sve naše poslovne partnere i potrošače koju upućujemo i svim Podravkinim djelatnicima i čitateljima.

Na slikama N. Wolfa: Sa snimanja popularne Vegetine tv-emisije "Male tajne"

Domjenak za novinare u Pivnici

Novinarima uvijek otvorena vrata Podravke

Piše: **Goran Čičin-Mašansker**

Podravkin Sektor za odnose s javnošću i ove je godine uoči božićnih i novogodišnjih blagdana organizirao domjenak za predstavnike medija koji djeluju na području Koprivnice. U utorak je tako Pivnica "Kraluš" ugostila predstavnike HRT-a, Jutarnjeg i Večernjeg lista, Radio Drave i Radio Koprivnice te Glasa Podravine i Prigorja.

Odaziv je i ovaj put bio velik - koprivničkim novinarima je to bila jedna od rijetkih prilika kad ih je većina zajedno, a s druge strane mogle su se iz prve ruke, službeno i neslužbeno, doznati i aktualnosti iz Podravke. Predsjednik Uprave Podravke Darko Marinac rekao je kako je iza Podravke uspješna poslovna godina, dok je za prvu godinu novog milenija najavio da će donijeti još više dobrih vijesti iz koprivničkoga koncerna.

- Naša su vam vrata uvijek otvorena. Kad pišete o Podravki, bit će nam drago da pitate i nas, vjerujemo da će tako biti bolje, za Podravku sigurno, a vjerujem i za informiranost vaše publike - istaknuo je Marinac.

Dan kasnije Podravkina je Uprava u Zagrebu upriličila domjenak i za novinare zagrebačkih redakcija.

Prednovogodišnje "fešte" zaposlenika Podravke

Piše: **Ml. Pavković**
Snimke: **N. Wolf**

Na prigodnoj svečanosti radnicima Održavanja uručene su jubilarne plakete

Zaposlenici Voća u veseloj atmosferi

Zadovoljstvo na kraju godine - radnici Pekarnice i Mlinova

Na kraju svake godine u našoj tvrtki priređuju se svečanosti na kojima se dodjeljuju nagrade za višegodišnji rad u firmi, a Sindikalna podružnica PPDIV-a za svoje članove priređuje "novogodišnje veselice", kojima se odaziva veliki broj članova. Mi smo od brojnih zabilježili tek tri "fešte".

Radnici Voća prošlog su petka na neki način prvi "otvorili" ova veselja u privatnoj gostionici "Močilska klet", gdje su se okupili i uz bogati stol jela i pića jedni drugima čestitali nadolazeće blagdane.

- Ranijih godina mnogo smo se više družili. Čak smo povremeno i posjećivali jedni druge, odlazili na zajedničke izlete diljem Hrvatske, ali i dalje. Jedno vrijeme zbog rata to nije bilo moguće, ali to nam naprosto nedostaje. Šteta što nema više novaca, pa da se barem dva puta na ovakav način nađemo zajedno - čuli smo od nekoliko radnika, jednog od najstarijih "Podravkinih" pogona.

Bilo je i mišljenja da bi se sindikat više trebao okrenuti drugim temama, a manje "veselicama" i prodaji prigodnih proizvoda. No, kad je počeo ples na trenutak se zaboravilo na sve brige, kako one na poslu tako one i kod kuće.

Slično je bilo i u pivnici "Kraluš". Tamo su se okupili zaposlenici Pekarnice i Mlinova, dakle ljudi koji godinama rade noću. Za njih je također priređena bogata večera, a šef objekta nam je rekao kako su mu "Podravkaši" uvijek dragi gosti, tim prije što je to njihov objekt. Bila je to prigoda da se onima koji su navršili 10, odnosno 20 godina radnog staža u Podravki uruče i prigodna priznanja.

Na "fešti" zaposlenika Održavanja, održanoj u restoranu Društvene prehrane također su dodijeljena prigodna priznanja jubilarcima, a naravno i tu je bila priređena bogata zakuska.

Iste večeri zaposlenici Logistike održali su veselicu izvan grada, u hotelu "Picok" u Đurđevcu. Nismo bili tamo, ali vjerujemo da je također bilo ugodno i veselo.

Već danas (četvrtak, 21. prosinca) veselice Podravkinih sindikalista kreću dalje. Radnici Informatike bit će u hotelu "Podravina", a Koktela u "Štaglju". Potom će na red doći i svi ostali, sve do 28. prosinca.

Za većinu će to na žalost biti jedini (i najjeftiniji) organizirani "doček" Nove godine!

Majstorstvo zaposlenika Društvene prehrane

Zaposlenici Društvene prehrane ponovo su ovih dana dokazali svoje majstorstvo i spretnost. Redovnim obvezama na pripremi gableca - prosječno se dnevno kuha oko 2000 toplih jela i servira 2000 hladnih obroka - pridodali su organizaciju domjenaka. Koristeći uglavnom Podravkine proizvode - nareske i paštete Danice, kolače Pekarnice, senfove i ajvar, dodatke jelima, salate Kalnika i drugo - pripremili su maštovite švedske stolove. Za to su dobili brojne komplimente, posebice zbog pripreme jela koja su poslužena na prijemu kojeg je predsjednik Uprave Darko Marinac priredio za menadžere Podravke.

Na slikama: Svoje zadovoljstvo pripremljenim i aranžiranim stolom ne kriju Nena Zbodulja, Pero Vukajlović, Zlata Mikac i Božica Galić

Susreti s "Podravkašima"

Đuro Briški, VKV kovinotokar i najpoznatiji "Podravkin" inovator

Strojeve znao "u dušu", a mnogima je i "nešto dodao"

Piše: **Mladen Pavković**
Snimio: **Nikola Wolf**

Jeste li čuli za VKV kovinotokara **Đuru Briškoga**, koji je godinama bio zaposlen kao tehnolog u "Inženjeringu"? Ovih dana uz otpremninu odlazi u mirovinu, ili bolje rečeno, na Zavod za zapošljavanje. Riječ je o čovjeku koji se godinama uspješno bavio inovacijama, koji je za "Podravku" učinio vrlo velike uštede, a da za to unazad deset godina nije dobio ni pošteno - hvala.

- Našao sam se na popisu onih za otpremninu. Još mi pet-šest godina nedostaje do mirovine. Kad su me već stavili na popis, shvatio sam to kao da, nažalost, više nisam potreban ovoj tvrtki u kojoj sam još od 1965. godine. Prije toga ovdje sam učio i zanat. Sada idem. S tugom u srcu - kaže Đuro Briški, u prvo vrijeme nimalo raspoložen za "novogodišnji razgovor".

Mnogi ga poznaju kao marljivog i savjesnog radnika. Vodio je brigu o održavanju brojnih strojeva, uglavnom na "Koktelima", "Voću" i "Dječjoj hrani".

- Bilo je važno da u svakom trenutku strojevi rade, da nema zastoja. Moja ekipa i ja nikada nismo pitali za radno vrijeme. Radilo se danima, blagdanima, pa čak i duboko u noć. Mnogi kažu kako su strojevi stari, pa da zbog toga "štekaju". To su najobičnije fraze. Stroj je dobar dok radi! Svaki ispravni stroj je dobar. Najvažnije je strojeve pravilno održavati, baš kao i automobile. Činjenica je da se stari strojevi ili automobili ne mogu mjeriti s novima, ali za svaki se stroj točno zna koliko može dati - priča Briški, koji je strojeve upoznao "u dušu".

Đurina velika ljubav su inovacije. Uvijek je stroju želio nešto "dodati" kako bi što bolje obavio svoju zadaću. Svojevremeno je s još dvojicom kolega, koji više ne rade u "Podravki", napravio strojnu pilu koja je godinama koristila Održavanju za rezanje materijala.

- S Izidorom Popijačem i Matom Baričevićem napravio sam prvi stroj za pakiranje šećera u male vrećice za kavu. Bilo je to još 1969. Za to smo dobili i neku nagradu. Moj najveći uspjeh u inovaciji je linija za proizvodnju "Kvikigrica". Ona služi svojoj svrsi još i danas! Ta je inovacija također bila nagrađena. Naime, u vrijeme bivšeg sustava nagrađivali su one koji su bili uspješni u inovacijama. Nisu to, doduše, bile velike nagrade, ali lijepo je vidjeti da te netko i javno pohvaljuje. Danas toga nažalost više nema. Eto, u zadnje vrijeme napravio sam na "Dječjoj hrani" više inovacija, na kojima se popriličnо uštedjelo (primjerice, moje je djelo njihov glavni stroj - vaga za odvagivanje kilogramskog pakiranja dječje hrane), ali osim "hvala" nisam ništa dobio. Direktorica tvornice predložila me za nagradu, ali od toga nema ništa. Zadnje što sam napravio u ovom pogonu je brojač za medaljone. On zamjenjuje tri radnice. Funkcionira besprijekorno. I za to sam također dobio "hvala". Mogu jedino reći hvala i njima koji su mi omogućili da im pomognem oko ne malih ušteda. U zadnjih desetak godina nisam čuo da je u "Podravki" netko nagrađen za inovacije. Možda je netko nešto i dobio, pa se to ne objavljuje...

Ovaj istaknuti inovator ističe da čovjek teško može sâm nešto napraviti. Ali, kad nešto želi, onda se u prvom redu najviše mora osloniti na samoga sebe.

- Meni su mnogo pomogli ljudi na "Održavanju", osobito organizatori. Ne mogu reći da nisam imao potporu. Imao sam. Međutim, ja sam svoj posao neizmjerno volio, baš kao i danas. Stoga mi je žao što "moram" otići. Neki će reći da ne moram, ali već sam vam rekao kako sam stavljen na listu onih od kojih se očekuje da uz otpremninu odu, pa sam shvatio da sam uistinu suvišan. U protivnom, netko bi valjda sa mnom razgovarao i rekao da ostanem još koju godinu, tim prije što sam u punoj radnoj formi. Ali.. što ćete. Tako je kako je! Jasno mi je da je svatko zamjenjiv, ali nije mi jasno po kojim je kriterijima rađena ta lista?

Briškom je, kaže, najljepše bilo u "Podravki" baš onda kad je bilo najviše posla!

- Često smo radili kad su ljudi bili doma, na praznicima. Tada smo u miru obavljali svoje poslove. Zbog neispravnog stroja nikada nije stala proizvodnja, barem ne na duže vrijeme. Znali smo popraviti kvar "u minuti". Istina, bilo je zastoja od nekoliko sati, ali sve teškoće smo uspjeli svladati. Često su nam nedostajali uvozni dijelovi, ali baš nam je to bio izazov, baš smo tada izmišljali i nemoguće stvari. Mnoge nedjelje i blagdane proveo sam u radu. Nikada mi nije bilo teško otići u pogon, bez obzira na blagdan. To ne govorim samo za sebe već i za svoje kolege.

Đuro veli da će mu "Podravka" mnogo nedostajati. Zapravo, ne može ni zamisliti da više neće trebati prolaziti kroz portu...

- Hvala svima onima s kojima sam svih ovih godina uspješno surađivao - rekao je na kraju razgovora Đuro Briški.

Sabina Tušek, najmlađa brand-managerica u "Podravki"

Temelj razvoja i poslovne budućnosti trebaju biti mladi stručni kadrovi

Piše i snimio: **Boris Fabijanec**

Koprivničanka **Sabina Tušek**, rođena 1971. godine, u Zagrebu je završila Ekonomski fakultet 1995. godine, a 1996. godine zaposljava se u "Podravki" - Sektor vanjska trgovina. Krajem 1997. godine prelazi u Marketing "Podravke", gdje radi u Timu za "Podravka" jela kao product-manager. Uz posao, Sabina Tušek nastavlja školovanje pa je upravo pri kraju završetka magisterija na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu. Početkom ovog tjedna dolazi na vrlo zahtjevnu i odgovornu, ali kako Sabina kaže, izazovnu funkciju - brand-manager "Dolcele".

- Prilično dobro sam upoznata s razvojem programa "Dolcele" i asortimanom proizvoda. Naravno da će se mnoge stvari morati učiti u hodu budući da je moje postavljanje na novu funkciju došlo prilično iznenada, ali uz pomoć "Dolcelinog" tima mislim da ćemo vrlo brzo uhvatiti, a i pojačati poslovni ritam.

- Sabina, dolazite u "Dolcela" tim u vrijeme kad je u tijeku promotivno-nagradna akcija "Dolcela - put slatkih želja", pa nam recite nešto o tome.

- Kao što sam već rekla, uz pomoć "Dolcela" tima poslovni ritam se brzo uhvati. Akcija je u tijeku, do sada je došlo velik broj omotnica od potrošača diljem Hrvatske, a najveći "bum" očekujemo od idućeg tjedna kada će se zbog blagdana i povećati potrošnja proizvoda "Dolcele". Uz nagradnu igru mi smo širom Hrvatske povećali i broj primamljivih prodaja za potrošače uz prim. Sve te naše prodajno-marketinške aktivnosti zasigurno će dati efekta, a koliko će biti potrošača u nagradnoj igri znat ćemo 10. siječnja kada će biti organizirano izvlačenje vrlo atraktivnih i brojnih nagrada. Naravno, tada će se znati i poslovni efekti nagradne igre "Dolcela - put slatkih želja".

- Vaše mišljenje o "Podravki", njezinoj budućnosti i razvoju?

- Prije svega, mislim da "Podravka" ima veliku, svijetlu budućnost, naročito za mlade ljude, jer sadašnja Uprava dala je veliku priliku mladima da se dokažu. Osim poslovnog dokazivanja, data je prilika i za dodatno obrazovanje i ja sam jedna od njih - imam još jedan ispit do magisterija na temu "Teorija i politika marketinga". Također, većina ljudi u marketingu "Podravke" je na daljnjem školovanju, završili su razne tečajeve i školovanja, a vjerujem da se i u drugim "Podravkinim" sektorima puno mlađih ljudi školuje. A i prema riječima predsjednika Uprave naše tvrtke Darka Marinca, vidi se kako je data prigoda mladim ljudima da se dalje školuju i napreduju.

- Dakle, prema vama, budućnost "Podravke" su mladi, perspektivni i obrazovani kadrovi?

- Naravno da temelj razvoja i poslovne budućnosti trebaju biti mladi stručni kadrovi, ali ne smiju se zaboraviti niti oni stariji, iskusni "Podravkaši" koji i te kako mogu svojim poslovnim i životnim iskustvom pomoći mladima da se "Podravka" i dalje razvija. Spoj mladosti i iskustva formula je uspješne budućnosti "Podravke" - rekla nam je na kraju razgovora Sabina Tušek, namlađi brand-manager "Podravke".

Franjo Kolar, umirovljenik

Sudionik "Podravkinog" tridesetgodišnjeg rasta

Piše: **Ines Banjanin**
Snimio: **Nikola Wolf**

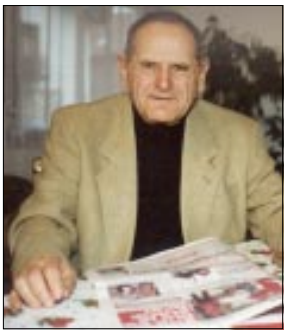

Franjo Kolar "Podravkin" je umirovljenik već devet godina. U "Podravku" je došao 1960. godine i radio 32 godine, a navršivši šezdesetu otišao je u mirovinu. Tijekom rada diplomirao je na Prometnom i Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Raditi je počeo na transportnim poslovima pa je tako bio šef voznog parka, potom direktor u Transportu i na kraju pomoćnik direktora za logistiku u robnom prometu. Više je puta nagrađivan za uspješan rad. Prilikom ovog susreta prisjeća se 60-ih godina kada je željeznica počela gubiti primarnu ulogu u transportu:

- Budući da željeznica nije mogla dovoziti robu na prodajna mjesta koja su bila sve brojnija i razgranatija, od 1965. god. počinje razvoj cestovnog prometa. Kamioni su počeli prevoziti robu na prodajna mjesta i nerijetko je jedan vozio 15-20 pošiljaka u jednom smjeru. Sedamdesetih počinje širenje "Podravke" u druga skladišta čime je postignut jedan veliki "boom", a osamdesetih se poslovi još više šire i Po-dravka postaje prisutna u svakoj prodavaonici - zahvaljujući područnim skladištima pravilno raspoređenih u 12 mjesta na području bivše države. Uskoro je formiran vozni park koji je bio predviđen za prijevoz stoke, gotovih proizvoda i druge robe.

- Pratite li i dalje zbivanja u "Podravki", po čemu se danas "Podravka" razlikuje od one prije?

- Rad u "Podravki" prije i danas je neusporediv. Nekada je asortiman bio veći, a tržište šire. Danas su prevelike razlike u primanjima, a ljudi rade u strahu za svoj posao. Gotovo cijela moja obitelj zaposlena je u "Podravki" pa sam iz toga razloga i dalje na neki način vezan uz nju. Ipak, najviše me zanimaju zbivanja vezana uz RK "Podravka Dolcela" i NK "Slaven Belupo".

Nekad ste bili vrlo aktivni u sportu, kako je danas?

- Uvijek sam mogao uskladiti posao i sport, a imao sam vremena i za dodatno školovanje. Godine 1964. završio sam trenersku školu, od 1956. do 1962. g. igrao sam za "Slaven", a potom za "Lokomotivu" koju sam i trenirao. Kasnije sam s prekidima do 1993. god. trenirao seniore i mlade u "Slavenu". Sada sam Povjerenik za natjecanja mladih u Nogometnom savezu Koprivničko-križevačke županije. Radeći s mladima i sam se u ovoj životnoj dobi osjećam - mlađim.

- Kako izgleda vaš uobičajeni dan u mirovini?

- Svakog dana ustajem u isto vrijeme kao i kada sam bio zaposlen. Prije podne obavljam dio poslova vezanih uz sportske aktivnosti. Poslijepodneva su također u znaku sporta, obilježena treninzima ili gledanjem utakmica. Kada čovjek napusti posao, mora sam sebi pronaći neki životni sadržaj, jer u protivnom i sebi i drugima postaje teret.

- Kako ste zadovoljni odnosom "Podravke" prema vama umirovljenicima?

- Odnos "Podravke" prema njezinim umirovljenicima je za svaku pohvalu. Svake se godine upriličuje susret i druženje, a dodjeljuje i poklon-pakete i novčanu pomoć. Mnogo znači kada ljudi znaju da ih poduzeće u kojemu su proveli svoj životni vijek nije zaboravilo. Nažalost, malo je poduzeća u Hrvatskoj koja tako brinu o svojim umirovljenicima.

- Kako danas gledate na godine rada u "Podravki"?

- Tijekom svih tih godina bilo je lijepih i manje lijepih trenutaka, ali prevladavaju oni dobri. Najljepša su sjećanja vezana uz kolegijalnost i međuljudsku pomoć. Rukovodeći su ljudi mnogo ulagali u usavršavanje vlastitog kadra kroz školovanje, stručne seminare, posjete sajmovima tehnike i robe u inozemstvu itd. Na taj se način doprinosilo stvaranju veće i poznatije "Podravke". Od naših smo poslovnih partnera imali jako dobre prijeme i Podravkino je ime uvijek značilo određeni "pojam" u poslovnome svijetu. Volio bih da današnja mladež dobije određenu sigurnost u vidu zaposlenja, jer ne smije se zaboraviti da su "Podravku" stvarali njihovi roditelji u vrijeme kada je poduzeće više ulagalo u fondove za razvoj, a manje u osobne dohot-ke.

Na kraju razgovora Franjo Kolar izrazio je želju da "Podravka" još "poraste" kako bi djeca Podravine imala gdje raditi, a ne da je moraju napuštati u potrazi za poslom.

NOVINE DIONIČKOG DRUŠTVA PODRAVKA

Osnivač i izdavač:
PODRAVKA, prehrambena industrija, d.d. Koprivnica
Direktorica Službe za interno komuniciranje:
Jadranka Lakuš
Glavni i odgovorni urednik:
Branko Peroš
Redakcija lista:
Boris Fabijanec, Mladen Pavković, Branko Peroš, Slavko Petrić i Hrvoje Šlabek
Fotograf:
Nikola Wolf
Grafički dizajn:
Jana i Ivana Žiljak, FotoSoft
Grafičko uređenje:
Vanesa Grgić
Tisak:
Koprivnička Tiskarnica d.o.o. Koprivnica
Naklada:
8300 primjeraka
List izlazi svakog petka i primaju ga svi radnici besplatno.
Adresa uredništva:
Ulica Ante Starčevića 32, 48000 Koprivnica
Telefoni - direktni:
651-505 (urednik) i
651-503 (novinari)
Faks: 621-061
e-mail: novine@podravka.hr

Dućan "Umjetničke radionice"

Pravo mjesto za kupnju

Piše: **H. Šlabek**

Ako ne znate gdje je i što se sve nudi u Podravkinom dućanu "Umjetničke radionice", tada ste zakinuti za jedan dobar izbor za kupnju darova koji će biti trajniji od šampanjca i dugoročniji od parfema - i koji su zato dobar način da se "daroprimcu" iskaže naročita pažnja. Ako ne znate gdje je taj dućan, zakinuti ste za mogućnost kupnje originalnog porculanskog posuđa, ručno izrađenih predmeta od keramike, kuhinjskih potrepština s oznakama marki Podravkinih proizvoda, čuvenih Podravkinih knjiga recepata i rukom vezenih predmeta izrađenih u Podravkinoj "Umjetničkoj radionici".

U tom dućanu - u Starogradskoj ulici, tamo gdje je i Muzej prehrane - dakle možete naći ono čega nema drugdje u Hrvatskoj, a ono čega ipak ima drugdje, u tom je dućanu jeftinije.

Krenimo redom. Od porculanskih jedaćih servisa možete birati i kombinirati između pet vrsta motiva *(ivanečko srce, plavi i crni rascvjetani kvadrat, proljetno srce i posuđe s motivom bjelobrdske kulture)*, a tanjure, zdjele, jušnike, šalice i drugo kupovati pojedinačno ili u kompletima. Nemoguće je na ovako malom prostoru dati kompletan cjenik, ali za orijentaciju navest ćemo cijene dijela asortimana servisa s motivima ivanečkog veza. Duboki tanjur stoji 25,62 kune, veliki plitki tanjur 28,06 kuna, desertni tanjur 25,62 kune, pladanj dužine 38 cm stoji 95,16 kuna, jušnik zapremnine 3 litre 183 kune, zdjela za salatu 47,58 kuna, šalica i tanjurić za crnu kavu 26,84 kune, a za bijelu 29,28 kuna itd. Cijene porculanskih servisa s drugim motivima slične su navedenima.

Od keramičkih predmeta izdvajamo jušnike, tanjure i vaze s motivom srca te satove s motivom bjelobrdske kulture, ali napominjemo da se keramika više ne izrađuje, tako da su količine limitirane.

Što se knjiga recepata tiče, izdvajamo sjajne "Recepte iz Vegetine kuhinje" po 50 kuna, "Hrvatsku za stolom" po 160 kuna te "Enciklopediju bilja, mirodija i začina" po 180,33 kuna, što je sve znatno jeftinije nego u knjižarama.

Uza sve to, u dućanu "Umjetničke radionice" možete izabrati i rukom vezene stolnjake, nadstolnjake i salvete, kao i pregače, kuhinjske krpe, kuhinjske rukavice, olovke, upaljače i druge predmete s oznakama Podravkinih proizvodnih marki.

Radno vrijeme dućana jest od 8 do 16 sati svakog radnog dana, a za dodatne informacije možete nazvati telefonski broj 651-460. Ovisno o računu, moguća je obročna otplata na čekove građana, a do 31. siječnja iduće godine može se kupovati i Podravkinim bonovima koje su zaposlenici dobili kao "božićnicu".

U dućanu Umjetničke radionice možete kupiti niz umjetničkih predmeta za svečane prigode i za svakodnevnu upotrebu

Tradicionalni Božićno - novogodišnji sajam u Koprivnici

Na Zrinskom i Jelačićevom trgu u Koprivnici od 11. do 23. prosinca u organizaciji Turističke zajednice, održava se već tradicionalni Božićno - novogodišnji sajam. Ta je manifestacija svakim danom dobro posjećena, a posjetitelji mogu po popularnim cijenama kupiti dječje igračke, ukrase za borove, knjige, a osvježiti se i alkoholnim i bazalkoholnim pićima.

Na jednom od štandova mogu kupiti i popiti popularnu Elite kavu, a ljubazne domaćice svakom posjetitelju nude i čašicu ovog toplog napitka besplatno (na slici).

"Podravka" i ove godine u zagrebačkom "Veselom božićnom tramvaju"

Već po tradiciji i ove je godine krenuo 11. prosinca zagrebačkim ulicama najljepši i najveseliji stari, plavi tramvaj dekoriran kao Božićno drvce. Svakodnevno do 6. siječnja 2001. godine od 10 do 20 sati tramvaj vozi mališane i njihove roditelje Zagrebom uz zvuke Božićnih pjesama te zabavnim programom kojeg vodi Djed Mraz. Dobre vile dijele djeci napitke, slatkiše, grickalice, balone i sl. U tramvaju je i naš poznanik - medvjedić Lino koji zaista ima pune šape posla i oko njega je uvijek gužva. Naime, naš Lino je i ove godine vrlo darežljiv - djeci dijeli Linoladu, a i ostale slastice i grickalice "Podravke". Osmijeh, veselje i pjesma svakodnevna je slika "Veselog božićnog tramvaja" u kojemu se već provozalo nekoliko tisuća zagrebačkih mališana.

Prije petnaestak godina organizirana je prva akcija "Veseli božićni tramvaj" koja je pobudila velik interes, radost i veselje djece i roditelja. U toj tradicionalnoj blagdanskoj priredbi jedan od najznačajnijih sponzora je i "Podravka" koja na taj način i te kako pridaje pažnju svojim najmlađim, ali sigurno najdražim potrošačima.

B. F.

Mališani s nestrpljenjem očekuju "Veseli Božićni tramvaj"

Interni oglasi

Ako ste zaposlenik Podravke i uz to ste mladi, komunikativni, sistematični, skloni timskom radu te imate srednju stručnu spremu - zanimanje:
kemijski ili prehrambeni tehničar

JAVITE SE!
Objavljujemo slobodno radno mjesto za poslove

PREHRAMBENOG
TEHNIČARA / ANALITIČARA

u laboratoriju Tvornica Povrće Umag
Nudimo poslovne izazove, dinamično radno okruženje i rad u timu.
Prijave pošaljite u roku od 8 dana od objave oglasa na naslov:
Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima
Služba za zapošljavanje i razvoj kadrova
(za natječaj)
Ante Starčevića 32
48000 Koprivnica
Kandidate ćemo o izboru obavijestiti u roku od 30 dana.

Ako ste zaposlenik Podravke i uz to ste komunikativni, poduzetni, kreativni, snalažljivi, skloni timskom radu te imate srednju stručnu spremu - zanimanje: kuhar

JAVITE SE!
Objavljujemo slobodno radno mjesto za poslove

KUHARA - ORGANIZATORA

Nudimo poslovne izazove, dinamično radno okruženje i rad u timu.
Prijave pošaljite u roku od 8 dana od objave oglasa na naslov:
Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima
Služba za zapošljavanje i razvoj kadrova
(za natječaj)
Ante Starčevića 32
48000 Koprivnica
Kandidate ćemo o izboru obavijestiti u roku od 30 dana.

Riječ stručnjaka

Vitamin C

Piše: **mr. Zlata Vucelić**

Vitamin C je neophodan u našoj prehrani jer ima mnogostruku funkciju u biološkom sustavu čovjeka. Poznato je da ga naš organizam ne može sam sintetizirati pa ga moramo unositi hranom ili uzimati dodatno u obliku raznih vitaminskih preparata. Postoje različita mišljenja o tome kolika je dnevna potreba vitamina C. Dok neki preporučuju da je dovoljno 75 mg na dan nobelovac Pauling je tvrdio da dnevno treba uzimati par grama (čak 15 g) vitamina C. Novije studije istraživačke grupe Nacionalnog instituta Bethezda, SAD pokazuju da je optimalna dnevna doza koju organizam može iskoristiti 200 mg. Dokazano je da se višak C vitamina neiskorišten izlučuje kroz mokraću. Iskoristivost vitamina C pada sa rastućom dozom:

Kod uzimanja 200 mg vitamina C na dan iskoristivost je 100%

Kod uzimanja 500 mg vitamina C na dan iskoristivost je 73%

Kod uzimanja 1250 mg vitamina C na dan iskoristivost je 49%

Primjećeno je da je kod skoro svih oboljenja smanjena koncentracija vitamina C u krvi i tada je potrebno uzimati veće količine vitamina C. Veliki deficit vitamina C uočen je naročito kod kroničnih reumatskih oboljenja sa upalnom simptomatikom, kod povećanih napora, psihičkih i fizičkih stresova, raka, alergijske bronhijalne astme, nakon zračenja i liječenja citostaticima i dr. Kod tih stanja dokazano je povećano stvaranje štet-nih spojeva (slobodnih radikala) u organizmu, a vitamin C je prirodni antioksidans koji neutralizira njihovo štetno djelovanje. Kontracepcijska sredstva isto tako smanjuju količinu vitamina C u tijelu, a neki lijekovi (acetilsalicilna kiselina, barbiturati, tetraciklin) povećavaju gubitak vitamina C izlučivanjem kroz mokraću.

Rezultati novijih istraživanja pokazuju da se npr. kod zdravih ljudi koji imaju usklađenu prehranu, u sluzokoži želuca nalazi dovoljna količina vitamina C koja u kiselom miljeu želuca sprečava stvaranje karcinogenih spojeva (nitrozamina). Kod infekcije želuca bakterijom Helicobacter pylori u sluzokoži želuca je dokazan manjak vitamina C. Zbog toga se smatra da je infekcija tom bakterijom rizični faktor nastajanja čira i raka. Treba napomenuti da se infekcija sa Helicobacter pylori ne može riješiti uzimanjem visokih doza vitamina C već samo jakom terapijom antibioticima.

Epidemiološke studije pokazuju da je kod manjka vitamina C povećan riziko nastajanja raka. Naime, vitamin C pojačava procese u tijelu koji smanjuju otrovnost nekih spojeva, a reak-cije otklanjanja otrovnih tvari koje se dešavaju u jetri, ne mogu ići bez vitamina C. Dokazano je da vitamin C naročito smanjuje riziko nastajanja raka želuca i grudiju. U studiji sa 32.000 žena koje su bile u menopauzi dokazano je, da je kod žena, koje su uzimale 500 mg vitamina C na dan, bilo za 21% manje pojave raka grudiju u odnosu na one koje nisu uzimale vitamin C.

Vitamin C smanjuje oboljenja dišnih puteva. Naime, kroz naša pluća dnevno prođe oko 15.000 litara zraka a s njime i brojni štetni spojevi čije djelovanje se može ublažiti ukoliko uzimamo dovoljno vitamina C. To naročito važi za pušače, koji sa dimom cigareta dodatno unose otrovne spojeve, a poteškoća je u tome što se u krvi pušača nalazi znatno manje vitamina C (za 30 do 40%) nego kod nepušača, zato pušači moraju uzimati više vitamina nego nepušači.

Povećane količine vitamina C zaštitno djeluju protiv prehlada i virusnih infekcija gornjih dišnih puteva. Dokazano je da kod tih bolesti dolazi do smanjenja (čak na 1/2) količina vitamina C u bijelim krvnim stanicama. Povećanim uzimanjem vitamin C može se za 30% smanjiti pojava bolesti, a kod oboljelih će bolest trajati kraće.

Epidemiološke studije pokazuju da vitamin C štiti srce i da se kod osoba sa dobrom koncentracijom vitamina C u krvi rijeđe dešavaju infarkti srca. U studiji sa 750 muškaraca i žena (starijih od 20 godina) uočeno je da je u grupi koja je imala višu koncentraciju C vitamina u krvi bilo za 50% manje slučajeva infarkta u odnosu na one sa niskom koncentracijom C vitamina. Vitamin C smanjuje oksidaciju štetnog LDL kolesterola čime sprečava njegovo taloženje na krvnim žilama. Poznato je da su srčano-žilna oboljenja često vezana uz slabljenje tkiva stjenki krvnih žila. Vitamin C pomaže izgradnju stjenki krvnih žila i poboljšava njihovu elastičnost, čime se sprečava nastanak krvarenja. Kod alergija često nastaju otekline zbog povećane propustljivosti stijenke krvnih žila pri čemu tekućina uz krvi izlazi iz žila u tkivo. Tu vitamin C pomaže tako što smanjuje propustljivost krvnih žila.

Neka istraživanja ukazuju da vitamin C zaštitno djeluje na smanjenje rizika nastajanja moždanog udara i na smanjenje krvnog tlaka. Naime, dokazano je da se kod visokog krvnog tlaka stvaraju vrlo reaktivni štetni spojevi čije se djelovanje može ublažiti sa vitaminom C. To sve trebaju imati na umu naročito oni koji su porodično skloni takvim bolestima.

Vitamin C je neophodan kod anemičnosti jer on povećava resorpciju željeza u probavnom traktu.

On pojačava naš obrambeni sustav. Slabljenje imunološkog sustava nastaje zbog raznih stresnih stanja kao što su psihički i fizički stresovi, zračenje, manjkava prehrana, razne bolesti, zloupotreba alkohola i pretjeranog uzimanja lijekova (antibiotika, kortikoida, citostatika i dr.) - tada su smanjene ili razorene prirodne zaštitne funkcije u tijelu. Istraživanja pokazuju da vitamin C obnavlja imunološke stanice i povećava njihovu aktivnost čak do 10 puta.

Kako osigurati dovoljne količine vitamina C?

Najispravnije je osigurati ga preko hrane. Ne teba zaboraviti da putem hrane unosimo osim vitamina C i druge sastojke koji štite naše zdravlje - zato je zdrava prehrana bolja od tableta. Kroz 5 obroka voća i povrća može se dnevno osigurati 210-280 mg vitamina C. Takav vitamin je najbolje iskoristiv u našem tijelu. Pri povećanim potrebama vitamina C može se uzimati i onaj dobiven kemijskim putem (tablete, vitaminski napici i sl.) ali ne u prevelikim količinama jer se time mogu inicirati i neka druga oboljenja (proljev, bubrežni kamenci oksalatnog tipa, abdominalno krvarenje) ili pogoršati postojeće bolesti kao npr. kod onih vezanih uz željezo (hemokromatoza), gdje može doći do nagomilavanja željeza jer vitamin C pomaže resorpciju željeza. U svakom slučaju kod uzimanja velikih doza vitamina C dobro se konzultirati s liječnikom.

Dobar prirodni izor vitamina C su slijedeće živežne namirnice: šipak (800 mg u 100 g), peršinov list (182 mg u 100 g) crni ribiz (210 mg) paprika (50-250 mg), kopriva (175 mg), kelj pupčar (sirovi 112 mg, kuhani 110 mg), brokula (sirova 110 mg, kuhana 90 mg), kivi (84 mg), jagode (66 mg), limun (53 mg) naranče (50 mg), salata (40 mg), kupus (36 mg), krumpir (15 mg).

Vitamin C je veoma osjetljiv na zrak, svjetlo i visoke temperature i to moramo imati na umu pri pripremanju jela. Zato kad jedemo svježe voće i povrće, ne ostavljamo ga usitnjenog duže vrijeme prije jela jer će se dio vitamina C razgraditi. Kod kuhanja, pirjanja ili pečenja isto će se dio vitamina razgraditi. Što se jelo dulje kuha sadržavat će manje vitamina C, a još veći gubitak nastaje ako je prije izlaganja toplini bilo usitnjeno. Kod toplinske obrade hrane može se izgubiti 10 do 75% vitamina C. Smrznute živežne namirnice u toku skladištenja gube u prosjeku 18% vitamina C no one su svakako u zimi bolji izvor vitamina od onih koje su sterilizirane u konzervama.

Bilješka

"Podravkin pijetao" na dijalektalnoj poeziji

Đurđica Asić Klobučar umirovljena je profesorica hrvatskog jezika, a iz tiska joj je početkom rujna izašla prva zbirka pjesama pod nazivom "Kupjačka deca". Do sada je objavila dva udžbenika za obrazovanje odraslih "Čitanka s gramatikom" 1 i 2. Premda pjesme piše od mladosti, do sada ih nije objavljivala. Zbirka "Kupjačka deca" sadrži 80 pjesama nastalih u posljednje vrijeme, dok ih nekoliko datira iz ratnih godina. Sve su one inspirirane stvarnim događajima, a govore o autoričinom djetinjstvu, ratu i poratnom razdoblju te o ljudima kupjačkog kraja (Gorski kotar). Na pitanje, mogu li "nekajkavci" razumjeti njezine pjesme, Đurđica Asić Klobučar odgovara:

- Iza svake pjesme naznačene su najvažnije riječi. Osim toga, na kraju zbirke je rječnik u kojemu su objaš-njene manje poznate riječi i izrazi kupjačke kajkavštine, koja opet ima svoje specifičnosti.

Između ostalih, dvije su pjesme vezane uz Podravku. To su "Podravka peteh" i "Teta Vegeta".

- Jednom sam u prolazu srela djecu, kako vraćajući se iz škole promatraju Podravkinog pijetla u izlogu trgovine i čude se zašto ima žensko ime - Podravka.

..."A zakaj ta peteh
ima žensko ime?
Čudela se deca,
čudof se i Šime."

Na to dobivaju odgovor od prodavačice u trgovini

"... Podravka je tvornica
od juhe i jela,
pa goveje i kokošje
kocke dela."...

Pjesma "Teta Vegeta nastala je opet iz igre riječima. **I. B.**

Ispravak

U prošlom broju naših novina pogrešno je naveden naziv sastava koji će svirati na dočeku Nove godine u restoranu "Štagelj". Sastav se zove "Zona zvuka".

Liječnik za vas

Televizija može biti štetna za djecu

Piše: **dr. Ivo Belan**

Sve je jasnije da televizija sve više otežava nastojanja roditelja da budu dobri roditelji. U isto vrijeme, dok je sve više dokaza da pretjerano, nekritičko gledanje televizije može oštetiti razvoj djeteta, televizija prodire više nego ikad prije.

Televizija je danas glavni sastavni dio života djece. Količina vremena koje dijete provede pred televizorom je više nego zabrinjavajuća. Nedavno je istraživanje pokazalo da gotovo 3 milijuna američke djece, u dobi od 6 do 11 godina, još uvijek gleda televiziju između 10 i 11 sati navečer. 380.000 od te djece gleda televiziju i poslije pola noći. Istaknuti američki sociolog Vance Packard kaže da kad bi on bio roditelj djeteta u dobi ispod 15 godina, on mu ne bi dopustio da ima televiziju u svojoj sobi. Imati televiziju u svojoj sobi, nadohvat ruke, jednostavno vrši prevelik pritisak na dijete da ju gleda prekomjerno. Međutim, Packard ne želi da ga se pogrešno shvati. On ne smatra da televiziju treba zatvoriti u podrum. Mnogo toga na televizijskom programu može biti užitak za mlade gledatelje, pod uvjetom da im se pruži odgovarajući savjet i pomoć.

Tipičan tinejdžer koji završava srednju školu, bio je tokom svog školovanja cilj kojeg je pogađalo nekoliko tisuća sati televizijskih reklama, što je imalo ogroman utjecaj na njegov izbor raznih proizvoda i, razumije se, utjecalo na njegov život.

Ne samo to, istraživanja također ukazuju da često izlaganje spletkarenju, prijevarama, zlostavljanju prikazivanim na televiziji, može oštetiti vrlo važan osjećaj pouzdanja, kojeg dijete uči od roditelja koje voli.

Jedna rasprava nazvana "Elektronički fiks" i objavljena u američkoj publikaciji "Children Today", navodi dvije sličnosti između uzimanja droge i prekomjernog gledanja televizije: oboje brišu, uništavaju stvaran svijet i promiču, stimuliraju pasivna stanja.

Djeca koja provode pred televizorom previše vremena, češće zanemaruju svoje školske zadaće, postižu slabije rezultate na školskim testovima, manje čitaju knjige zbog vlastitog zadovoljstva. Njihovo dugotrajno gledanje televizije nije ni približno tako mentalno stimulativno i izazovno, kao što je čitanje.

Predškolska djeca manje se igraju ako pekomjerno gledaju televiziju, i to je loše. Igra je važna stvar za razvoj djeteta, ona povećava njihovu inventivnost i smanjuje uznemirenost. U društvu sa svojim prijateljima, dijete ne samo da poboljšava svoje govorne vještine, nego i uči kako se prepirati i svađati, a ipak ostati prijatelj.

Osim toga, poznati harvardski pedijatar Brazelton uočio je da su djeca mlađa od 5 godina sklona pokazivati znakove umora, ako su izložena televiziji više od jednog sata dnevno.

Sociolog Packard kaže da on preferira, zajedno sa svojom djecom proći kroz tjedni TV program i pokušati pronaći emisije koje mogu biti interesantne i korisne:

- Emisije koje uključuju istraživanje i eksperimente
- Emisije koje stimuliraju maštu i inventivnost
- Emisije u kojima odrasli i djeca djeluju zajedno. Uznemirujući trend našeg vremena je rastuća izolacija mladih od odraslih
- Emisije koje promiču razmišljanje o specijalnim problemima razvoja, izrastanja mlade ličnosti ili o situacijama, uvjetima života u raznim krajevima svijeta. Općenito, današnje emisije vijesti daju mladim gledateljima bolje razumijevanje svijeta, nego što smo mi ikad imali u njihovoj dobi.

Nije loše objasniti maloj djeci recimo onoj do 4 ili 5 godina starosti, svrhu i cilj televizijskih reklama. Osim toga, i odrasli moraju dati primjer djeci, pa ne satima i satima buljiti u ekran. Vlastitim primjerom oni trebaju pokazati svojoj djeci da se nešto od slobodnog vremena može sprovesti i u čitanju lijepe knjige, pomažući u nekom korisnom društvenom ili humanitarnom poslu i najviše od svega, u nekoj sportsko-rekreativnoj igri sa svojom djecom.

Foto - bilješka

Podravkaši - mužikaši

Piše: **S. Petrić**
Snimio: **N. Wolf**

Mnogi Podravkaši imaju različite hobije, a mi smo sad pred Novo ljeto našli - mužikaše. Glazbeni sastav "Vinički pajdaši" nije poznat diljem Lijepe naše, ali... svojom svirkom uljepšavaju mnoge goričke, obiteljske, svatovske i slične svečanosti. Od pet glazbenika trojica su Podravkaša: vatrogasac Stjepan Varmuža i vozač Andrija Strmečki, dok je Marijan Munko također Podravkaša, ali u mirovini. Stjepan Fureš i Martin Hlevnjak nisu Podravkaši, no - kažu da se tako osjećaju.

Dražen Turina-Šajeta

Obožavam Čokolino!

Piše: **Jadranka Lakuš**

Većina estradnih umjetnika ima neke svoje skrivene tajne, neki imaju poroke koje pažljivo skrivaju od javnosti, a neki se stide pojedinih detalja iz svoje prošlosti. Priznati neku svoju ovisnost gotovo je ravno samoubojstvu. Osim ako se ne radi o posebnoj, slatkoj ovisnosti, kakvu je ovih dana javno priznao sve popularniji pjevač mlađe garde Dražen Turina-Šajeta. Nakon što su zamrli zvuci njegove obrade "Košulje plave" u prekrasnoj plesnoj dvorani opatijskog hotela "Imperijal", sudionicima Prve konferencije Hrvatske udruge odnosa s javnošću obznanio je da ne može živjeti bez "Čokolina". A da je to dugotrajna ljubav, potvrdio je predajući predstavnicima Podravke svoju fotografiju kao jednogodišnjaka s maskotom Lina.

Poželjeli smo razgovarati o toj neobičnoj ljubavi, a Šajeta je vrlo rado progovorio za novine svoje najslađe tvornice.

- Kako je došlo do velike ljubavi s "Čokolinom"?

- Nije fraza, otkada znam za sebe jedem "Čokolino". Naravno, najprije mi ga je dala mama jer sam bio premali za biranje, što se vidi i po slikama, ali do dana današnjega ga jako volim. Ne znam kako to opisati, to je za mene super-proizvod i uvijek ga trošim. Ja baš nisam sklon kuhanju, pa me fascinira jednostavnost pripreme, tako da si mogu sam pripremiti obrok, a s druge strane to je navika iz djetinstva koje se ne mogu i ne želim osloboditi.

- To po onoj staroj poslovici "Prva ljubav zaborava nema."?

- Fakat nema. Pokušali su mi dati neke druge proizvode, ali "Čokolino" je meni bio najjači i jako mi je drago da je do danas ostao iste kvalitete. Svi bi se digli da se bilo što promijeni, kao ono kada su "Coca-Coli" u Americi pokušali promijeniti okus. Kad kažem svi, tu ne mislim samo na djecu, jer znam da mnogi odrasli redovito jedu dječju hranu. Moj izdavač svako jutro sa svojom djecom jede "Keksolino", moji prijatelji jedu kao i ja "Čokolino". Moram vam reći da me oduševilo kad ste prešli na velika pakovanja u vrećama, jer kutije zauzimaju mnogo mjesta. Ali tu imam jednu anegdotu. Iako baratam svim tehničkim spravama, surfam po Internetu, nemam nepoznanica u tehničkom smislu, na tri vrećice sam škarama rezao otvor dok mi mama nije objasnila da se ona zatvara sama od sebe. Bio sam oduševljen, ko da ima "ciferšlus" na vreći. Osim toga, svake godine igram nagradnu igru - izrezujem Linov lik s kutija, jer ih imam jako puno. Kod kuće imam cijelu zbirku kalendara i nekoliko Lino medvjedića. Zapravo, mama je dobila mog prvog Lina kad mi je bilo negdje godinu dana, a nakon toga, s obzirom da je radila u jednom marketu u Opatiji, nekoliko puta je dobila medvjedića kao propagandni materijal. I on mi je bio najdraža igračka. A uvijek naručim taj slatki kalendar.

- I sada ćete to učiniti, u svojoj 28. godini?

- Nisam djetinjast, jednostavno volim imati taj kalendar. Ako ja ne pošaljem izreske sa kutija, to će učiniti moja mama, koja zna da ih ja spremam u jednu čašu. Lino mi je super, netko je lud za Sandokanom ili Tomom i Jerryjem kao likovima iz djetinjstva, a ja volim Lina. Moram reći da mi je genijalna ova posljednja reklama - moje ime je medvjedić Lino, svaki dan donesem nešto fino, ja to uvijek pjevam (pjevao je to Šajeta i u predvorju hotela u kojem smo razgovarali) stavim TV na najjače, to mi je štos.

- Jeste li možda razmišljali da Vi svoje stihove ponudite za propagandni spot ili kalendar ?

- Bio bih presretan kad bih mogao tako nešto učiniti, jer evo osjećam prisnost prema Linu, tako da bih mu mogao posuditi svoj glas ili mu u usta staviti neku pjesmicu. Bilo bi mi to zaista drago. Inače, jako puno pišem i za druge, radim neke tekstove, u veljači mi izlazi i knjiga pjesama, tako da za jednog Lina (Šajeta "po primorski" govori Linota) to mogu napraviti bez problema.

- Vi ste, inače, jedan od rijetkih glazbenika koji karijeru gradi živeći u malom gradu. Kako na Vas reagiraju vaši sugrađani?

- Opatija je zapravo zanimljiv i poznati grad i žao mi je što sada nema onaj ugled koji zaslužuje. Iz Opatije je bio prvi hrvatski izravni televizijski prijenos, prva slika u boji, šteta da je turizam na nižoj razini nego bi mogao biti. Nadam se boljim vremenima.To je mala sredina, svi se znamo. Zbog turizma imamo dobru komunikaciju, tu je blizina Italije, ali tamo nema "Čokolina", ha, ha... Ovdje u Opatiji nisam zvijezda, svi me znaju. Imam kolumnu u novinama pa me sugrađani često zaustavljaju, govore mi što da pišem. Meni je predivno ovdje. Dobio sam mnoge ponude da odem na primjer u Zagreb, ali čak i Rijeka mi teško pada. Ne volim puno gužve, semafore, ovdje savršeno funkcioniram. Stanujem poviše Opatije pa imam pogled na more i zaljev i nikako se ne mogu odseliti.

- Mislim da biste se prema tome dobro snašli u Koprivnici. Jedino ne znam kako bismo se razumjeli jer mi govorimo kajkavski, a vi uglavnom pjevate na čakavskom.

- Na zadnjem albumu, s kojeg je i "Košulja plava", imamo i dosta pjesama na književnom jeziku. Ali ja bih volio svirati u Koprivnici, u kojoj nikada nisam nastupao, i vjerujem da bismo se razumjeli, mislim da to nisu tako ogromne razlike.

Šajeta je danas poznati pjevač, ali Čokolino još uvijek voli!

Jednogodišnji Dražen s maskotom Lina

- Vjerojatno biste Podravcima objasnili što znači Šajeta i kako ste zaradili taj nadimak?

- Šajeta znači munja ili grom.Taj izraz se kod nas koristi za nekoga tko radi nešto zaista brzo - "radiš ko šajeta" - a ja po ovom gradu jako brzo hodam. Još uvijek nisam položio vozački ispit. To mi nekako ne ide, ali nije to posljedica "Čokolina", tako da stalno trčim, brzo obavljam neke stvari i onda su me u gradu prozvali Šajeta i to mi se dopalo.

- A koji je razlog vašeg nenastupanja u Koprivnici i Podravini?

- Problem je u trenutnoj situaciji. Dosta smo popularni preko televizije, puno po ljeti nastupamo po Primorju, a u čitavoj Hrvatskoj organizirano malo koncerata, uglavnom zbog financijske situacije. Teško je organizatorima izdvojiti novac i pokriti se. Uz to, neki nas ljudi ne zovu jer misle da smo preskupi zbog puta iz Opatije, ali toga se ne treba bojati, s nama se lako može dogovoriti. Želja nam je svirati svugdje gdje bismo mogli pokazati svoje stvari i dokazati da naš čakavski nije bauk.

- Kad bih Vas ja pozvala u Koprivnicu i u posjetu tvornici dječje hrane, u kojoj se proizvodi "Čokolino", što biste rekli?

- Nikad još nisam svirao u tvornici, ali bili smo u vrtićima, dvoranama, na političkim mitinzima, mi smo bend koji može svirati na najrazličitijim mjestima i sa zadovoljstvom bih prihvatio svirku u jednom pogonu, posebice gdje se proizvodi hrana koju volim. Vjerojatno bi nas ponudili s hrpom "Čokolina" i mi bismo se osladili.

- To bi bilo malo teže organizirati, ne zbog vas, nego zbog higijenskih uvjeta u kojima se obavlja proizvodnja.

- Pa možemo sterilizirati gitare, ha, ha, šalim se, ali mogli bismo snimiti spot. Moji sponzori ("Jagermeister") su me nedavno odveli u Njemačku, bio sam u pogonima, sad kad sam vidio kako se proizvodi alkohol bilo bi dobro da vidim kako se proizvodi dječja hrana, jer nju trošim puno više nego alkohol. A s obzirom na okolnosti i činjenicu da mladi danas puno piju, mogu popiti više od mene, bilo bi bolje da se na koncertima propagira dječja hrana nego pivo. Ja nastojim živjeti zdravo koliko mogu, nisam sklon čašici, očito to ne ide s mojim omiljenim "Čokolinom". Ne odgovaraju mi ni kasni koncerti, čeznem zapravo za onim dobrim vremenima kada su koncerti počinjali u devet u dvoranama prilagođenim za to. A tako je vani, cijelu noć svira se samo u specijaliziranim klubovima za one koji žele u njima biti cijelu noć, i to najčešće sviraju oni koji tek počinju stvarati karijeru. Na žalost, kod nas se sve preokrenulo i poznati pjevači sviraju do jutra kako bi vlasnici diskoteta imali što veći promet na šankovima. Nadam se da će uskoro doći vrijeme da se koncerti održavaju u posebnim prostorima i da neće biti potrebe da se svira do jutra. Nigdje na svijetu popularni ne sviraju noću.

- Dakle pristajete na dolazak u Koprivnicu i obilazak Dječje hrane?

- S velikim veseljerm volio bih vidjeti kako se prozvodi "Čokolino", baš me interesira.

- Kako biste objasnili svoju glazbu, da li samo parodirate ili vam ona služi za dublje poruke?

- Dosta je teško to reći. Moj uzor je Bob Dylan i ja sam želio biti neki vjesnik generacije, borac s gitarom u ruci, međutim okolnosti su se promijenile, danas se troši druga vrsta glazbe, nisu vremena za dizanje revolucije. Ono što radim su i parodije i dublje poruke i ljubavne pjesme, puno sam toga napravio, svaki album donese desetke različitih pjesama. Neke su čisto šaljive, neke ozbiljne. U svakom slučaju, glazba je za mene medij kroz koji iznosim svoje stavove.

- Okruženi ste mladim ljudima u bendu, mladim predgrupama dajete šansu nastupa. Što to znači?

- Ne bojim se konkurencije, ni mladih, uvijek nastojim "gurati" mlade iz svog kraja. Ja sam odmah išao na rizik, snimio sam ploču sa svojim novcima, došao u Zagreb vjerovao u sebe i nešto napravio. Međutim, mladima je teško, nemamo dvoranu za koncerte, tako da uvijek nastojim pomoći oko nastupa ili povezivanja sa značajnim ljudima s estrade. Osim toga, oni i meni pomažu, odsviraju kad zatreba, a druženje s njima mi pomaže da budem u trendu.

Razgovor s Ivanom Haramijom-Hansom, karikaturistom iz hrvatskog top-tena i stalnim suradnikom našeg lista

Karikaturirsti nisu paraziti

Razgovarao: **Hrvoje Šlabek**

Rođeni Preložanin i dugogodišnji Koprivničanec, danas Podravkin umirovljenik **Ivan Haramija-Hans** spada u prvu ligu hrvatske karikature. Nedavno je u rodnom Prelogu izložbom pod nazivom "Drugo zmačanje" obilježio 33 godine karikaturističkog staža, od prvog objavljivanja 1967. godine u varaždinskom listu "Grabancijaš".

Bio je urednik preloškog humorističko-satiričkog lista "Pikač" (1967. i 1968. godine) te urednik Podravkinog "Feferona" od 1981. do 1990. godine. Od 1973. godine stalni je karikaturist našeg lista.

Objavljivao je i objavljuje u brojnim hrvatskim i stranim listovima u Americi, Poljskoj, Njemačkoj, Italiji, Sloveniji, Nizozemskoj itd. Dobitnik je isto tako brojnih nagrada na domaćim i stranim izložbama i salonima karikature, a njegovi se crteži nalaze u nekoliko ormara izložbenih kataloga.

Jedan je od članova-utemeljitelja Hrvatskog društva karikaturista i član Federacije europskih karikaturističkih organizacija. Objavio je i tri knjige karikatura: "Prst u oko" (1981.), "Na nišanu" (1990.) i "Zdravlje je najbolja medicina" (1998.). Bavi se također ilustriranjem knjiga i pisanjem humoreska.

U povodu njegove "jubilarne" izložbe s Hansom smo u nešto ozbiljnijem tonu razgovarali o položaju karikaturista i karikature u Hrvatskoj, o parazitstvu, o honorarima i o tome da bez motike nema kompjutora.

- Dobro, "zmačali" ste, skupili ste 33 godine bavljenja "djelatnošću u karikaturi", što sada? Najavljujete li karikaturističku penziju ili počinjete novu partiju šnapsla?

- Kad sam objavio prvu karikaturu prije 33 godine u varaždinskom "Grabancijašu", mislio sam da sam uhvatio Boga za bradu i nisam imao pojma da sam zapravo povukao vraga za rep. No, ne žalim se. Često čujem, i to mi ide na živce, kad netko kaže da je svoj život "posvetio" sportu, glazbi ili čemu drugome i da se "žrtvovao" za to. Ja na to ne gledam tako - neću se nikad žaliti da sam život žrtvovao karikaturi, jer ja sam u tome uživao i dan-danas u tome uživam. Iz karikature sam izvukao korist, ne mislim materijalnu, već duhovnu korist, jedno veselje...

Sitna "lova u karikaturi

- Je li se kad moglo, i bi li se danas moglo, živjeti samo od karikature?

- Danas od karikature u Hrvatskoj živi svega nekoliko karikaturista. Od nagrada, primjerice, ne bi se moglo živjeti. Dogodi se tu i tamo koja veća, recimo kolega Gerenčer iz Osijeka prije nekoliko godina je u Seulu dobio 10.000 dolara, bio je i pozvan tamo na teret organizatora izložbe. Danas je probitačnije izgubiti teniski meč u prvom kolu, nego dobiti svjetsku nagradu za karikaturu, za inovaciju, ili čak državnu nagradu za znanost. Evo primjera - nedavno sam na "Dnevniku" gledao kako je dvanaest naših vrhunskih znanstvenika dobilo državnu nagradu "Josip Juraj Strossmayer", ali nijedan nije bio spomenut. A kad se priprema neznamkako strašno važna utakmica, onda sedam dana prikazuju nogometaše kako se rastežu po travnjaku, kako si dodaju loptu, pa su tu onda sjajne njihove izjave - kolosalne, da ne velim antologijske - poput "Protivnika ne treba podcijeniti i mi ćemo dati sve od sebe...".

- A strukovne nagrade, recimo ona Društva hrvatskih karikaturista?

- To je sve sitno. Za razliku od sporta, tu se ne vrti velika "lova".

- Tko je za to "kriv"?

Gledajte, radi se o društvenoj klimi. Ja za to ne optužujem novinare, niti televizijske niti novinske. Od pisanja o sportu živi jako puno novinarskih pera, a od pisanja o karikaturi nitko. I šire, od pisanja o kulturi malotko može živjeti. Čemu pisati da su kolege Reisinger i Cerić ove godine dobili srebro i broncu na jednoj velikoj izložbi u Istanbulu, kad se time ne opravdavaju nikakva sredstva koje bi društvo ili sponzori ulagali?

- Pa zbog čega vi karikaturisti ne sklopite marketinške ugovore sa sponzorima i ne reklamirate, recimo, patike?

- Ma, pokušava se, ali vrlo mali broj poduzeća želi sufinancirati takvu djelatnost. Činjenica jest da se karikatura u novinama prva pogleda, to moramo priznati - bez obzira tko je autor - ali isto tako prva leti iz novina ako se pojavi nešto "važnije". Mnogi urednici gledaju na karikaturiste kao na nekakve parazite koji su došli haračiti po novinama i otimati njihove (novinske) teško zarađene novce.

Najveća nagrada - crtanje

- Ali ipak postoji nekakav "društveni ugovor" o odnosu urednika i karikaturista, jer nema novina bez karikature...

- Postoje usmeni dogovori, postoje i velika obećanja ispočetka, u pravilu karikaturu u redakciju morate poslati nekoliko dana prije objavljivanja, ali na honorare se čeka tri mjeseca, šest mjeseci... Zamislite da karikaturist kasni šest mjeseci s karikaturom - nitko ne bi htio imati posla s njim. A kad karikaturist bude "bezobrazan", pa pita za svoj novac, onda ga "odrežu". A opet, dosta je da se promijeni direktor izdavačke kuće, ili da se promijeni urednik, i najedamput tamo gdje ste odlično kotirali više ne možete niti blizu. Ja ne gledam na karikaturu isključivo kroz novac, jer od toga ne živim, ali radi se i o mojim kolegama. Spreman sam zaista besplatno raditi, ako će to činiti i urednici i da

Ivan Haramija Hans: Autoportret

čistačice itd., ali nisam spreman prihvatiti da budem tretiran kao parazit.

- Vratimo se vašoj izložbi, kojom ste proslavili "jubilej" bavljenja karikaturom. Zašto ste je nazvali "Drugo zmačanje", terminom iz profane igre, koju su vojnici kartali uz rakiju, a ne recimo nekom usporedbom iz preferansa, uz koji je, recimo, stvarana hrvatska država, ili iz bridža, koji kartaju engleski lordovi?

- Ma, to su izmislili moji Preločanci, pa ja se niti ne znam kartati, tako da mi je svejedno bio to bridž, poker ili crni Petar.

- A jesam li dobro brojio nagrade koje ste osvojili - nabrojao sam ih 66, koliko je u šnapslu potrebno za pobjedu - ili je stvar malo "naštimana" i "napasana"?

- Nagrada je jedna manje od sedamdeset, ali ta brojka uopće nije bitna. Nagrada je često stvar slučaja, ovisi o sastavu žirija, o njihovom trenutačnom raspoloženju... Ja, recimo, najčešće dobijem nagradu za onu karikaturu koju smatram autsajderom, koju pošaljem samo zato da popunim broj potrebnih karikatura za izložbu. I još nešto, ja ne crtam radi nagrada. Pa, meni je najveća nagrada to što uopće mogu crtati s obzirom na to što sam prošao u zdravstvenom smislu. Sretan sam kad mogu sjesti i crtati, a to je za mene i jedna vrsta terapije, od toga ne živim, ali bez toga ne bih mogao živjeti.

"Stoj" na prstu

- Zbog čega se bunite kad Vas zovu umjetnikom? Zar nemate na to pravo barem kao i slikari naive?

- Danas su svi umjetnici; djeca su umjetnici, čovjek "namalja" tri stakla pa je umjetnik... Umjetnost mora proći sud vremena. Za mene je "umjetnost" stvarno umjetnost, nešto veliko. Valja proći i kritički sud, a kad se piše o karikaturistima, to pišu uglavnom novinari. Ako dobijete nagradu, piše se o tome kao o nekakvoj egzotičnoj vratolomiji, kao da ste stavili prst u flašu i onda učinili "stoj" na tom prstu.

- Možda je tome tako jer vi karikaturisti se rugate "ljudima, stvarima i pojavama"?

- Pojavama. Ali je problem u tome što su nositelji tih pojava živi ljudi. Rijetko tko voli da mu se ljudi smiju. No, rekao sam već da nismo samo mi karikaturisti medijski "zapostavljeni"; tu su i hrvatski inovatori sa svojim sjajnim uspjesima, hrvatski znanstvenici itd.

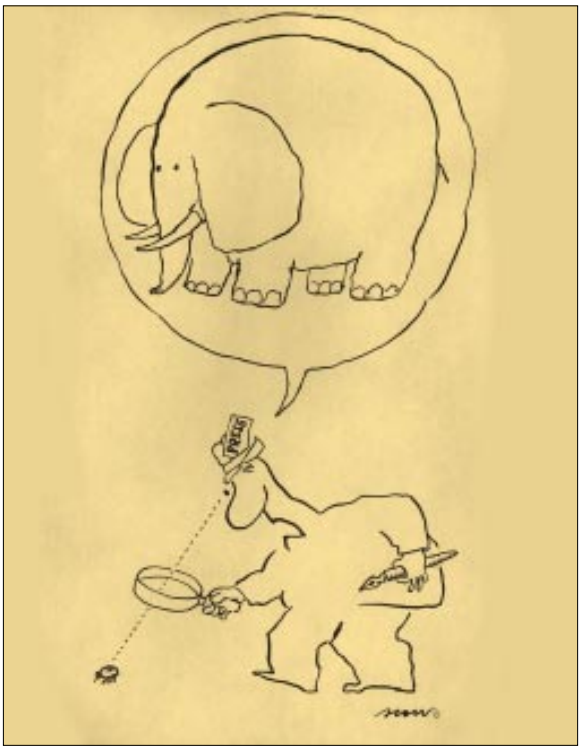

- Dobro, spomenuli ste inovatore, koji su nositelji tehnološkog napretka, progresa... No Vi dosta crtate na temu suvremenih tehnologija, recimo interneta. Vjerujete li u progres, ma što on značio.

- Zašto ne? Ne služim se, doduše, internetom, ali me to ne diskvalificira da o njemu crtam. Internet je danas sveprisutan; tko više crta pisaću mašinu? Sutra će opet doći nova tehnologija, i mi karikaturisti ćemo o njoj crtati. No, ja crtam i motiku - možete vi imati kompjutor, ali bez motike nikaj.

- Na kraju, prigodna blagdanska čestitka i poruka na pragu novog tisućljeća...

- Ljudima želim ono što je najvažnije, što shvatite kad to izgubite: želim im zdravlja. Želim im i posla, da budu plaćeni za taj posao - i što hoćete više od života?

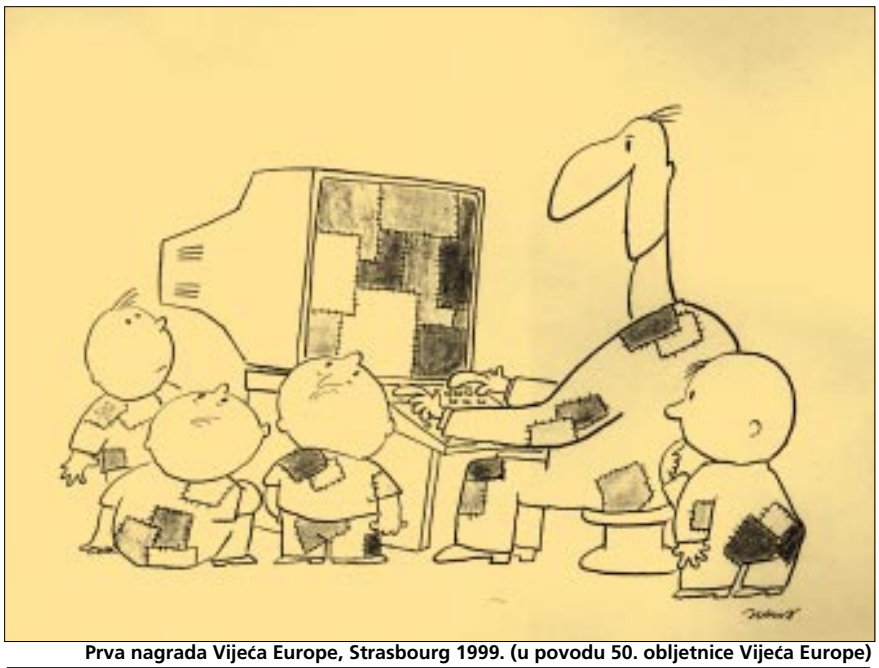

Prva nagrada Vijeća Europe, Strasbourg 1999. (u povodu 50. obljetnice Vijeća Europe)

Sport

Izbor najboljih kuglačica

Marija Zver - kuglačica godine, Željka Orehovec - kuglačica lige

Na kraju godine sumiraju se sportski rezultati, broje odličja i dijele pehari. Tako je bilo i protekle subote na svečanosti u restauraciji "Ban" u Varaždinu, gdje su proglašeni najbolji u kuglačkom sportu Hrvatske. Na osnovi svih sjajnih rezultata u 2000. godini u ekipnom i pojedinačnom prvenstvu države, nastupima u reprezentaciji na Svjetskom prvenstvu, kao i Svjetskom kupu, titulu kuglačica godine osvojila je Marija Zver iz Podravke.

Za najbolju kuglačicu hrvatske lige u sezoni 1999./2000. proglašena je Željka Orehovec iz Podravke, druga je Sinovčić (Rijeka), a treća Biserka Perman (Rijeka). To je bila kruna svih ovogodišnjih sportskih uspjeha naših kuglačica, koje su obilježile ovu kuglačku godinu. Ova godina bit će zlatnim slovima upisana u historiji Kuglačkog kluba Podravka.

Ž. Š.

Održan tradicionalni božićni turnir koprivničkih kuglača

Slavodobitnici Žunek i Jalšić

Piše: **S. Petrić**
Snimke: **N. Wolf**

Ovogodišnjem Božićnom turniru prisustvovao je i koprivnički gradonačelnik dr. Dražen Sačer

Prošlog utorka na kuglani Podravina održan je tradiconalni Božićni turnir koprivničkih kuglačica i kuglača na kojem je nastupila 21 kuglačica i 10 kuglača. U jakoj konkurenciji kuglačica, gdje su se nadmetala i svjetska imena, prvo mjesto osvojila je kuglačica Podravke Vesna Žunek sa srušenih 475 čunjeva. Druga je bila, njezina klupska kolegica, Marija Zver sa 467 čunjeva, a treća također Podravkašica Verica Vučić sa srušenih 464 čunjeva. Daljes lijede Podravkašice Vesna Pašica sa 453 čunja, Ljiljana Picer sa 440, Melita Horvat sa 439 itd. Kod muškaraca sa 491 čunjem najbolji je bio kuglač Željezničara Vlado Jalšić, drugo mjesto pripalo je Zdravku Vučiću iz Podravke sa 482 čunja, dok je treći bio Nenad Bakač (Podravka) sa 457 čunjeva. Zanimljivo je bilo da su, ovaj puta, "nagrađivani" i najslabije plasirani tako da je u ženskoj konkurenciji "lampaš" pripao Vesni Sertić sa 354 čunja, a kod muškaraca Emilu Laušu sa 359 srušenih čunjeva.

Prva A liga kuglačica

Rijeka bolja u derbiju

PODRAVKA - RIJEKA 2:6
(2690:2750)

Piše: **Željko Šemper**

Veliki derbi između velikih suparnika Podravke i Rijeke sasvim zasluženo pripao je Riječankama. Kuglačice Podravke nisu uspjele osvojiti dva boda, koja bi ih u drugom dijelu uključila u borbu za vrh. Rijeka je odigrala odlično, od samog početka u igru je unijela više žara i borbenosti, bila je gladna pobjede nad Podravkom. Sjajno su odigrale njihove tri reprezentativke (First 482, Mikac 487, Perman 469) i to je bilo odlučujuće. Dva poraza u prošlom prvenstvu teško su podnijele, jedva su dočekale prigodu da uzvrate aktualnim prvakinjama države. Podravkašice su odigrale bez žara i potrebne svježine, u njihovoj igri bilo je previše mlakosti, a premalo borbenosti i želje za pobjedom, kao da ni same nisu vjerovale da mogu nadigrati ovako jaku Rijeku.

A na startu sve je izgledalo dobro. Marija Zver u odličnom izdanju, s 503 čunja donosi prednost od 72 čunja. Ljiljana Picer gubi od reprezentativke i nove izbornice Velinke First za 32 čunja, rezultat je 1:1 i +40 drva za Podravku. U drugom bloku pala je odluka o pobjedniku derbija, jer druga riječka reprezentativka Sonja Mikac igrala je sjajno, srušila je 487 drva. Mladi tandem Horvat (196) - Miklošić (213) zaostao je čak 78 drva. Na iznenađenje domaćih navijača, Vesna Žunek neočekivano za tri čunja gubi od Elvire Ban, pa su gošće povele 3:1 s prednosti od +41 čunj.

U zadnjem bloku teško je bilo očekivati obrat, jer za Rijeku je nastupila njihova najpoznatija reprezentativka Biserka Perman, koja je za protivnicu imala naše iznenađenje jeseni, mladu Vesnu Pašicu. U sudaru iskustva i mladosti poen je pripao gošći, iako naša igračica nije razočarala, pružila je dobar otpor. Verica Vučić protiv Ljerke Radojčić uspijeva samo ublažiti poraz i derbi završava rezultatom 6:2 za Rijeku.

Rezultati: Picer - First 0:1 (450:482), Zver - Šopić 1:0 (503:431), Horvat + Miklošić - Mikac 0:1 (196+213:487), Žunek - Ban 0:1 (456:459), V.Pašica - Perman 0:1 (438:469), Vučić - Radojčić 1:0 (434:422).

Prva B liga kuglačica

Elektra bez napona

BELMA - ELEKTRA-CALCIA 6:2
(2465:2457)

Nastavljen je sjajan niz prvenstvenih pobjeda mladog sastava Belme. U posljednjem kolu jesenskog dijela pobijedile su jaku ekipu Elektre-Calcie iz Zagreba rezultatom 6:2. Nakon 1:1 u prvoj seriji, Belmice su prije zadnjeg para vodile 3:1 i imale prednost od 26 čunjeva. U zadnjoj seriji na stazama se odvijala prava kuglačka drama, a rezultat je do kraja bio neizvjestan. Oko konačnog pobjednika sve su opcije bile u igri: 5:3 za jednu ili drugu ekipu, neriješeno 4:4 ili pobjeda Belme od 6:2. Kad je već izgledalo da će gošće odnijeti jedan bod u Zagreb, u zadnjim hicima Vesna Pašica i Sonja Dušić u dramatičnoj završnici sjajnom igrom vode Belmu do nove pobjede.

U konačnom zbroju naše mlade kuglačice bile su bolje za samo osam čunjeva. Igračica utakmice bila je u redovima gošći Kajganić s 441 čunjem, a kod Belme najbolja je bila Vesna Pašica s 434.

Rezultati: Kušenić 371, Ž.Pašica 417, Milas 405, Hirjanić 423, V.Pašica 434, Dušić 415 .

Sportski osvrt

Podravkini sportovi i sportaši u godini koja je pri kraju

Piše: **Slavko Petrić**

Nogometaši zagrizli europsku jabuku

U koprivničkom sportu, a predvodnik mu je Podravkin, ništa se ne mijenja u svakogodišnjoj uspješnosti. Jedna od najboljih prvoligaških sredina, u odnosu na broj žitelja, i ove je godine zabilježila vrijedne rezultate na domaćoj i na europskoj sceni. Teško je ustvrditi tko je bio najbolji. Ipak, nitko neće biti uvrijeđen ako prvo mjesto namijenimo nogometašima Slaven Belupa, koji su nakon prošlogodišnjeg prvenstva prvi put zagrizli "europsku jabuku". Intertoto kup bio im je veliki izazov i uspješno su apsolvirali prvi europski iskorak. Nisu mogli dalje od trećeg kola, ali za igrače trenera Mladena Frančića to je velika stvar, posebice što su viđeni i u svijetu koji maše s DEM i USD i već su sklopljeni izgledni prijelazi (Dodik u Francusku, a popis je i zamašniji). U domaćem prvenstvu, u jesenskom dijelu, Slaven Belupo je sa 26 bodova osvojio šesto mjesto, s velikim izgledima da u proljeće ostane među prvih šest i sudjeluje u ligi za prvaka. Osim toga, ima i najboljeg strijelca lige Marija Dodika, koji sa šest pogodaka na utakmici drži i rekord Hrvatske lige, a Slaven Belupo je u ovojesenskom prvenstvu zabilježio i najveću pobjedu svladavši Varteks sa 7:1.

Rukometašice doma nemaju premca

Već znani hrvatski ženski rukometni "folklor" svodi se na to da se pita tko će biti drugi u prvenstvu i kupu. Prvo mjesto već godinama drži Podravka, bez obzira u kakvom sastavu igrala. Ove godine mnogi su sastavi mislili da će Podravka biti oslabljena odlaskom svjetski vrijednih igračica (Petika, Tirca, Cozma, Farkas), međutim ništa se nije promijenilo. Mlade igračice koje su dočekale svoju priliku opravdale su povjerenje i opet bile dvostruke pobjednice domaćeg natjecanja. U Europi nije išlo, pa su u drugom kolu Kupa prvakinja morale čestitati Vilcei iz Rumunjske na ulasku u dalnje natjecanje, dok se Podravka morala zadovoljiti daljnjim igranjem u Kupu EHF-a, u kojem će u siječnju igrati s nizozemskim doprvakinjama.

Kuglačice prve u Hrvatskoj, sedme u svijetu

Osvajanjem prvog mjesta u državnom prvenstvu, što je bio drugi naslov na prvenstvu Hrvatske, kuglačice Podravke izašle su i na svjetsku scenu. Nažalost, stvari im se nisu poklopile zbog toga što je najbolja hrvatska kuglačica Željka Orehovec bila na porodiljnom dopustu, a Darinka Bunić "pet do dvanaest" napustila klub. U takvoj situaciji na Svjetskom kupu nisu se mogla očekivati čuda pa je plasman na sedmo mjesto realan odnos kvalitete. Ako već nije bilo ekipnih čuda, Marija Zver se iskazala u najboljem svjetlu. Bila je reprezentativka Hrvatske koja je primila brončanu medalju na Svjetskom prvenstvu, osvojila je naslov pojedinačne prvakinje Hrvatske, na Svjetskom kupu osvojila je treće mjesto, a u kombinaciji s prvakom Hrvatske Branimirom Bogdanovićem osvojila je svjetski naslov. Osim toga, "bavila" se stalnim rušenjem rekorda kuglana, s tim da je u Koprivnici upisala 531 čunj. Kuglači Podravke nisu bili tako uspješni kao kuglačice, ali je Zdravko Vučić također "dilao" s rekordima pa je u Koprivnici sa 541 čunjem smijenio na ploči reprezentativca Maria Mušanića.

Juniori streljačkog kluba Podravka prvaci Hrvatske

Strijelci, i to juniori Podravke, osvojili su naslov državnih prvaka u gađanju malokalibarskom puškom, s tim da su ubilježili i novi hrvatski rekord postigavši 11506 krugova. U konkurenciji od šest momčadi Zoran Koprek je pogodio 509 krugova i ukupno osvojio drugo mjesto, Goran Rački je sa 502 kruga bio četvrti, a Krunoslav Filipašić sa 495 krugova šesti. Na prvenstvu Hrvatske u gađanju malokalibarskom puškom, održanom u Karlovcu, seniori Podravke osvojili su treće mjesto sa 1491 bodom u konkurenciji od 10 momčadi.

Karatist Damir Ištvanović s dva državna naslova

Proteklu godinu u Karate klubu Podravka obilježio je Damir Ištvanović s dva državna naslova u kategoriji učenika. Bio je najbolji u katama i u borbama te osvojio naslov u katama i na poznatom međunarodnom Croatia cupu u Zagrebu. Dolaze i novi dečki i djevojke, od kojih su u prvom planu Perica Keser, Iva Kuzmić i Biljana Marković.

Stolnotenisači opet čvrsto u prvoj ligi

Poslije ispadanja iz prvoligaškog natjecanja stolnotenisači Podravke vratili su se opet u elitnu ligu. Pojačali su se dolaskom slavonskih dečkiju i sada su čvrsto među četiri najbolje momčadi u Hrvatskoj. Od domaćih, stožernu ulogu igra Danijel Lončar, koji je i trener i igrač, a uz njega tu su Krunoslav Belić i Milan Marinić, koji su došli iz Bilja te Filip Slamek iz osječkog Vodovoda. U prvom krugu ovogodišnjeg prvenstva osvojili su četvrto mjesto i potvrdili ga u drugom krugu, tako da u završnicu ulaze s mogućnošću borbe za prvo mjesto. To im pored Večernjeg lista, Zadra i Industrogradnje neće uspjeti, ali već i četvrto mjesto je veliki uspjeh.

Ostali

Dobro je što su se opet aktivirali atletičari, ali do sada nisu imali zamjetnijih uspjeha, jer su počeli raditi s mladim kategorijama. U samozataji djeluju i hrvači Podravke. Idu na državna natjecanja u početničkim kategorijama i tu postižu i zapažene rezultate. Šahisti Podravke, osim sve većeg broja klupskih natjecanja, na dobrom su putu da opet uđu u Treću šahovsku ligu. Za to im trebaju samo još jedne dodatne kvalifikacije.

BLAGDANSKI PRILOG ČLANOVA "PODRAVKINE" LITERARNE I LIKOVNE SEKCIJE

ČESTITKA

Hajde, upalimo svjetla!
U svakoj ruci nek' jedna luč gori,
neka osvijetli i najmanji kutak,
u vatromet boja tamnu noć pretvori.

Hajde, ponesimo ljubav!
U svakom srcu nek joj iskra stane,
nek zapali u njem sreću i toplinu
za svaki tenutak i sve nove dane.

Hajde, pružimo si ruke!
U njima je snaga koju srce traži.
Nek dotaknu svakog, cijeli svijet zagrle.
Njihova toplina nek dušu osnaži.

Hajde, svi budimo jedno!
U božićnoj noći i novom tisućljeću
podijelimo dare dobrote i mira,
u ljubavi Božjoj ostvarimo sreću!

Elza Herceg

"Tiha noć" Zvonko Sigetić

RADOST BADNJE VEČERI

I te večeri kao svake druge,
sunce zvijezdi svoje mjesto daje.
I te večeri kao svake druge
čekam zvono što pozdravljenje šalje.

Ali te večeri zvijezda sjajniju krunu nosi
u svečanije ruho večer obuće
zvono, osebujni zvuk raznosi
pozdravljenjem prožima, sve moje biće.

Šapće mi, upali svijeću čovječe mali
svjetlošću njenom unesi znak rođenja,
Zdravom Marijom, Majci Božjoj zahvali
jer Badnja je večer, radost i moja i njena.

Smilja Ivaniš

BOŽIĆNA PJESMA

Baš kao pred dvije tisuće godina,
baš kao i one daleke, hladne noći,
ljudi i danas prenoćište traže
i trebaju nekog tko će pomoći.

I danas ruke traže toplinu nečijeg dlana
i oči ponekad puta ne znaju naći.
I danas tuge jednako jako zabole
kad dan se gasi i nebo se naglo zamrači.

A što je čovjek? Duga na nebu.
Iskra u mraku. Vjetrom nošen list.
Čovjekov život žrtvom otkupi
te noći rođeni čovjek Isus Krist.

Sve ljudske je grijehe uzeo na sebe
i smrću je svojom od smrti čovjeka oslobodio.
Slavit ću noćas molitvom i pjesmom
tog Božića što se za spas svijeta rodio.

Ljiljana Levaković

GOST U NAŠEM DOMU

Molimo se tebi, o Isuse mali,
rođenom na slami među živinama
da u ovu divnu svetu Badnju večer
u dobroti svojoj navratiš i k nama.

Gost večeras budi u skromnom nam domu
da prisustvo tvoje osjetimo svi
i sve želje koje poželimo noćas,
o Isuse dobri, ispuni nam ti.

Ne tražimo za se obilje kod stola
ni na stolu skupa pjenušava vina
samo za sve zdravlje, ljubavi i mira
da u domu bude sretna sva družina.

Ne tražimo za se veliko bogatstvo
za pravu nam sreću tvoj blagoslov treba.
Nek u kući bude radosti i smijeha
a na stolu samo kruha svagdanjega.

Molimo se tebi, o Isuse dobri,
u presvetu ovu Badnju večer
gost večeras budi u skromnom nam domu
pa nek naša kuća zablista od sreće.

Marija Rumek

KIĆENJE BORA

Moji će unuci kod mene kititi bor.
Stavit će betlehemsku štalicu,
jabuke i pšenicu.
Za nas, ljude dobre volje.
U toj svetoj noći, podaj im pomoći.
Za one koje sumnje muče. Neka se nauče.
Molimo Te, mali Isuse, svima nama
smiluj se.
Kada vjetar puše, nek Te griju naše duše.
Svim dobrim ljudima,
sretan Božić!

Marija Kotarac

BLAGDANSKO JUTRO

Svečani mir i tišina.
Miriše kava i kolači.
U kutu sobe okićeni bor,
sjaji ko tisuće zvijezda,
a u mojoj duši mrak.
Usamljeno srce plače.
Nedostaješ mi ti.

Marija Hegedušić

"Sveta obitelj" Zvonko Sigetić

BLAGDANI S PODRAVKOM

Božićni i novogodišnji blagdani radosno okupljaju oko stola obitelji, rodbinu i prijatelje... Želeći, kao i svakog dana, biti dio vaše obitelji, za stolom vam se pridružuje i Podravka.

Da bi proslava s nama postala nezaboravan doživljaj, predstavljamo vam nekoliko prigodnih recepata za blagdanski stol. Svi su oni nadahnuti spoj hrvatske tradicije te mašte i iskustva vrhunskih Podravkinih stručnjaka.

BADNJAK

Badnjak je tradicionalno dan ukrašavanja doma te dan posta, duhovnog i tjelesnog očišćenja, pripreme za veliko blagovanje. Na stol se iznose jednostavna jela, ponajprije salate i riba, a gotovo kultni je bakalar pripremljen na mnoštvo načina.

Podravka vam predlaže da kušate nešto drugo, jednostavno, a izuzetno ukusno - Hobotnicu na mornarski način i slasticu Studentski kolač. Recepte možete pronaći na Podravkinoj internet stranici: www.podravka.com

BOŽIĆ

Božićni stol raskošniji je i od svadbenoga, a za njim se okupljaju svi naraštaji. Umjesto tradicionalnih jela poput velike pečenke, recimo purice s mlincima, sarme, raznovrsnih dizanih, bogato nadjevenih i suhih kolača i sličnih uobičajenih delicija, Podravka vam predlaže da najdraže iznenadite nečim novim - Laganom krem juhom, Milanskim rižotom, Mariniranim purećim prsima te Pudingom od badema.

Puding od badema

10 žlica mlijeka
3 dag šećera
1 vanilin-šećer Dolcela
2 dag brašna
2 dag maslaca
8 dag mljevenih badema
2 dag krušnih mrvica
na vrh noža praška za pecivo Dolcela
2 žlice maraskina
1 žlica soka od limuna
malo cimeta, malo soli
3 žumanjka
3 bjelanjka - snijeg
5 dag šećera

Umak od prošeka:
3 žumanjka
0,5 dl prošeka
1 žlica šećera
1 vanilin-šećer Dolcela

Skuhajte 6 žlica mlijeka. U posebnoj zdjelici izmiješajte šećer i brašno sa 4 žlice mlijeka, pa izlijte u zakipjelo mlijeko. Kuhajte oko 2 minute, skinite s vatre i umiješajte maslac. Zatim malo ohladite, pa umiješajte u to žumanjke, mljevene bademe, mrvice, prašak za pecivo, maraskino, sok od limuna, cimet i malo soli. Bjelanjke sa šećerom istucite u čvrst snijeg i dodajte u smjesu. Kalup premažite maslacem i pospite šećerom, istresite smjesu i pecite u pećnici na 150 - 180oC oko 45-50 minuta. Pečeni puding malo ohladite, pa istresite u kalupe i prelijteumakom od prošeka.Umak od prošeka pripremit ćete tako da žumanjke, šećer, vanilin-šećer i prošek izmiješate i stavite na paru. Tucite na pari dok ne dobijete pjenušavu smjesu. Umak vam ne smije kuhati.

Ako nemate prošeka, umak možete prirediti i s kojim drugim desertnim vinom.

SILVESTARSKA VEČERA I NOVOGODIŠNJI RUČAK

JANJEĆA ROLADA

1kg janjećeg buta očišćenog od kostiju
3 režnja češnjaka
sol
vegeta
mljeveni papar majčina dušica, ružmarin, kadulja
2 rajčice
1 ploška celera
2 mrkve
glavica luka
maslinovo uljemalo gussnela

Oprane rajčice blanširati u vrućoj vodi oguliti i narezati na manje komade isto tako i peršunov korijen, mrkvu, celer. Luk grubo nasijeckati, a češnjak izrezati na tanke listiće.Meso očistiti od tetiva i kožica i unutarnju stranu posuti češnjakom solju paprom i Vegetom.

Pečnicu zagrijati na 210 C . Pripremljeni janjeći but saviti i povezati kuhinjskim koncem. U posudi za pečenje zagrijati ulje. Nanjemu sa svih strana popržiti meso da poprimi lijepu boju. Meso zatim izvaditi i staviti na toplo. Na masnoći preostaloj od prženja svijetlo popržiti luk i narezano povrće, zatim dodati rajčicu i malo vina. Kasnije vratiti meso te peći u zagrijanoj pečnici uz stalno zalijevanje vlastitim sokom i preostalim vinom.Peći oko 1 sat.Izvaditi meso . Sok protisnuti kroz fino sito, lagano zakuhati da ispari višak tekućine.Po želji za gušći umak povezati ga s malo gussnela.Dodatno po potrebi začiniti.Pečenje odvezati i narezati na ploške.

LUBIN U UMAKU OD ŠAMPANJCA I KAVIJARA

4 čista fileta od lubina težine cca. 0,20 kg
10 dkg vrganja
0,20 l šampanjca
riblji temeljac (fant)
0,05 l slatkog vrhnja
0,20 kg maslaca
0,10 kg vlasca
konjak, sol, papar, VEGETA
Za prilog:
0,10 kg poriluka
0,10 kg vrganja
0,10 kg krumpira
0,10 kg vrhnja
0,05 kg goveđi temeljac
parmezan , kavijar, sol, malo ulja

Na malo maslaca popirjajte sitno sjeckani vlasac i gljive rezane na ploške, poslije zalijte sa šampanjcem, po solite, po paprite i stavite Vegetu. Kuhajte na laganoj vatri dok se ne zgusne. Dodajte riblji temeljac i kuhajte dok ne reducira na otprilike polovicu, umješajte vrhnje, pustite da zakipi i stavite dio preostalog maslaca. Umak maknite sa vatre i stavite na toplo. Konjak, goveđi temeljac i ostatak šampanjca umješat ćete u umak neposredno prije posluživanja.

Prilog:

Povrće izrežite na rezance, a krumpir na kockice. Poriluk i gljive popirjajte na maslacu. Pirjanom poriluku i gljivama dodajte vrhnje i kuhajte dok ne reducira pa pomješajte parmezan, maknite i držite na toplom. Krumpir popržite na ulju a posoljene filete ribe na ostatku maslaca ispecite u pećnici. Poslužite tako da na tanjur stavite umak a na njega riblje filete, a pored fileta prženi krumpir, pirjano i poriluk i gljive. Po poriluku i gljivama pospete kavijara.

Marinirana pureća prsa
(za 8 osoba)

1 kg purećih prsa
3 žlice maslinova ulja
1 žlica limunova soka
1/2 žličice ružmarina
2 žličice senfa
2 češnja češnjaka
papar
ulje za prženje i pečenje
1 žlica Vegete

Pureća prsa operite i posušite papirnatim ubrusom, a nakon toga marinirajte.

U manjoj posudi pomiješate maslinovo ulje, limunov sok, ružmarin, senf, protisnuti češnjak, papar i Vegetu. Marinadom premažite pureća prsa i ostavite da malo odstoje. Marinirano meso kratko popržite u tavi sa svih strana, a zatim stavite peći u pećnicu. Pecite pokriveno alufolijom na 180oC oko 90 minuta. Za vrijeme pečenja povremeno podlijevajte s malo vode.

Pečena pureća prsa narežite na ploške i poslužite s kuhanim povrćem.

Lagana krem juha
(za 4 osobe)

4 dag maslaca
2 žlice brašna
2 dl mlijeka
8 dl vode
2 kokošje kocke -Podravka- muškatni oraščić
1 žlica limunova soka
1 dl kiselog vrhnja
1 žumance

Na rastopljeni maslac dodajte brašno i kratko popržite. Zalijte s mlijekom i vodom, pa prokuhajte. Dodajte kokošje kocke i kuhajte još oko 8 minuta. Na kraju začinite s malo ribanog oraščića, žlicom limunova soka, pa još zgusnite s kiselim vrhnjem izmiješanim zajedno s jednim žumancem.

Poslužite s kockicama prûenog kruha.

Milanski rižot

40 dag riže
1 manja glavica luka
10 dag maslaca
1,5 l vode
2 kokošje kocke - Podravka
2 žličice Vegete
1,5 dl vina
1 žličica šafrana u prahu
5 dag ribanog parmezana

U kipuću vodu stavite kocke za juhu i kuhajte oko 5 minuta. Na ugrijanome maslacu kratko popržite nasjeckani luk i lagano ga dinstajte podlijevajući juhom. Dodajte opranu rižu, kratko ju popržite i dinstajte je postupno zalijevajući vrućom juhom uz neprekidno miješanje. Pred kraj dinstanja dodajte vino, Vegetu i šafran, a zatim parmezan. Rižu poslužite toplu uz svježu sezonsku salatu.

Stranicu pripremili: Božica Brkan, Podravkin Kulinarski centar i Gastro promotori Viljam Cvek i Dražen Đurišević

Gost karikaturist: Otto Reisinger

Novogodišnja nagradna križaljka

SRETNO NOVO 2001. LJETO	OTOK POD DERDAPOM	KUĆICA NA KOTAČIMA	TRULO	PODRAVKA	UNOŠENJE	PREMA	NAJ PROIZVOD DANICE ?	ALJOŠA ALI OD MILJA	POGON ZA VUNU	STARO RAČUNALO (NE PC!)	UČENJE TANTRIZMA	IKS ALI MALO DRUGAČIJI
KRAĆE ARGENTINA				NEKOGA STAVITI U SAN / I(TALIJA)			Ø					
NAZIV OMILJENOG ČAJA ?	Ø											
NEŠTO JE DOBRO, ***?				VOJAK VEZIST / EDIN MUJCIN								
NEKAD GLUMICA IRENA								SLIKA NEKOGA GOLOG / PLUŽITI				LINIJA SAMPONA BELUPA ?
SITNI DIJELAK SVEGA					ŽIVIO NA NOVOM ZELANDU / ŠTEFICA					RUDI FELLER / SLIKARI HLEBINA		Ø
(PRVA) L(ITRA)		KOJE IMA SVOJSTVO	TEŠKI TOVAR	Š(KOLA) / ŽITELJ EGINE		DRESIRA VRANE / ŽENSKO IME ITA						
NAUKA O LIJEPOM									ANNO (2001.) / WEST		U(ZORI) / MINERALNA VODA ?	
PODRAVKA	DODATAK JELU ? / BOJE SE STRANIH	Ø									Ø	
VOĆE U ZNANOSTI I UMJETNOSTI									VLADIN TURISTIČKI IZAZOV / RADIJ			
ONO ŠTO PADA NA NEKOGA ILI NEŠTO						E(LITA) / LIJEPA PERUNIKA		NOGOMETAŠ REALA / RADNA KNJIŽICA				
MANJA ESTELA					ŠAH ILI DOMINO / MALI EMAN					DAN IZA / NEMASNI KOMADI MESA		
NEMAM TEKSTA!			KIKOT / ŽITELJ DACIJE						PARTNER BARBIKE / ON IMA SNAGU			
BAŠ TA				SPOKOJ / STRANA KUHINJA				ŠUMSKE ZVJERKE / GLUMAC DRAGO				
PTICA IZ PEPELA							BUKET RUŽA / RIMSKI 7					MANJA BEATA
NIJE OVAKO, NEGO...						BAŠ DOBRI / DVIJE L(ITRE)					B(LAGO) / KIT BEZ TRBUHA	
»UKRASI« NA LICU					ŽENE U LICI / (DRUGA) L(ITRA)							
SLOVO TANKO KAO PLAĆA		JELO OD RIŽE I TJESTENINE ?	Ø									

Autor: Petar Ivegeš

KUPON NAGRADNE KRIŽALJKE

Nagradni pojmovi - označeni crvenom bojom (1 - 6) :

1	4
2	5
3	6

Ime i prezime:

Adresa:

Riješite križaljku, u kupon upišite pojmove označene crvenom bojom i pošaljite kupon na adresu: **Redakcija lista "Podravka" (s naznakom Nagradna križaljka)** do 9. siječnja 2001. godine. Naj-sretnijim rješavačima pripast će 20 vrijednih poklon-paketa koje daruju Danica, Belupo, te marketing timovi Vegeta, Podravka jela, Studenac i Čajevi.

Dobitnici će nagrade moći podići od 12. siječnja u Reklamnom skladištu.

Humoreska

Bok, stari!

Piše: **Ivo Čičin-Mašansker**

Ne znam što se točno dogodilo, ali čini mi se da sam nedavno izgubio jednog prijatelja, starog Podravkaša. Naime, došavši na recepciju Podravke, gdje su se okupili mnogi uvaženi Podravkaši, koji su dočekivali svoje goste iz raznih kupovnih strana svijeta, ja sam, ne znajući kako bi to pogubno moglo biti, pozdravio:

- Bok, stari!

Njegovo očajanje bilo je potpuno:

- Slušaj, kad me tako pozdraviš, ljudi automatski misle da sam stari i ne gine mi otpremnina.

- Slušaj, nemoj biti blesav, stari, znaš da su stare stvari vrijedne.

I počnem mu pričati kako je od stare koke masna juha, jer, za Boga miloga bar bi on to morao znati, jer radi u poduzeću koje kuha koke i od njih radi poznate juhe, potom sam mu pričao o ljudima koje zovu stara kost i koji dvostruko više vrijede od mladih hrskavičavih, salomljivih, za razliku od nas starih nesalomljivih. Onda sam mu ispričao priču o starim Podravkinim solunašima (prozvani po starim gunđalima iz bivšeg sustava, koji su boravili na Solunskom frontu i zbog toga tražili nekoliko desetljeća privilegija) koji su se vječno svadili s nekadašnjim, tek sada nagrađenim, glavnim direktorom, jer im je bio pun kufer stezanja remena. Solunaši su bili u pravu, jer nikad nisu dosegli ono što su očekivali. Zatekla ih druga mladost, ne njihova, i otišli su zajedno sa svojim, nekad popularnim (pre)minulim radom. Upozorio sam nadalje prijatelja da je neobično važno i to što je stari kruh bolji od svježega, jer je zdraviji u prehrani. Upozorio sam ga i na to da su stare stvari uvijek vrijede u antikvarnicama više nego nove, da su stare knjige više na cijeni nego nove, da je second hand još uvijek dobra roba, makar rukavi i nogavice bili malo kraći, da će netko za staru sliku dati pravo bogatstvo, jer novog slikara moraju potvrditi stoljeća da bi mu rad postigao visoku cijenu.

Ništa od toga nije umirilo mojega prijatelja.

Pokušao sam na konkretnom, njegovu terenu.

Evo, rekoh, stari Podravkaši izmislili su te stare, još uvijek dobrostojeće proizvode. Pekmezom i marmeladom još uvijek častiš unuke, najradije kuhaš kokošju juhu, najstariju i najjednostavniju za pripremanje, spreman si dati svoj stari život za jedan goveđi gulaš kojeg ste kuhali na rešoima u tvornici, pa ste jedanput izazvali i jedinstveni požar u novoj tadašnjoj tvornici u ono staro vrijeme, jedan od naših najpoznatijih i najstarijih proizvoda Vegetu trošiš i dan-danas. Stari, pljesnivi sirevi su oduvijek bili na cijeni. U ljubavi stara puška navodno više vrijedi od brzoletećih projektila. I tako redom. Osim toga, rekoh kao zadnji adut mom starom prijatelju, stari su manji potrošači, imaju manje plaće, ne muče ih menadžerske brige.

To objašnjenje nije prošlo kod njega. Nakon toga doznao je da je na spisku za otpremninu. Naravno, tvrdio je da je to kriv moj pozdrav sa "Bok, stari".

Zbog toga sam, a da ne bih morao objavljivati svoju novu fotografiju iz starih dana, odlučio priložiti svoju staru karikaturu iz mladih dana. Tko ju je risao? Pa, jedan stari Podravkin suradnik, koji je ilustrirao i jednu staru knjigu. Kako računam na nove angažmane, a ne bih želio ovime zaključiti svoj nekadašnji stari posao u Podravki, nećemo odavati imena.

Na kraju vas samo molim: nemojte Starčevićevoj ulici, u kojoj se nalazite, dati ime Novčevićeva, a starom Starčeviću dati otpremninu.

Karikatura: Ivan Haramija - Hans